KAIKKIEN MAIDEN PROLETAARIT, YHTYKÄÄ!

Финская газета „ПУНАЙНЕН КАРЬЯЛА"

PUNAINEN KARJALA

NKP(b):n Karjalan AK:n ja KASSR:n TpKK:n lehti 17:s vuosikerta ★ Jokapäiväinen sanomalehti — Hinta 10 kop. 1/1 vk. 30:—, 1/2 vk. 15:—, 1/4 vk. 7:50

N:o 139 V. 1937 — Kuusipäivän 2:nen päivä — Sunnuntaina kesäkuun 20 p:nä

Eläkkäh Stalinskoin Konstitutsien rodnoi tytär Karjalan Konstitutsie

Karjalan ASSR:n Soviettojen XI Tshrezvytshainoi Sjiezdu suurel vnimaaniel katshoi meijän Sovetskoin Karjalan Konstitutsien proektan i utverdi sen yksimielisesti. Tossupiän algoi enzimäine päivy Karjalan Avtonomnoin Sovetskoin Sotsialistiitsheskoin Respublikan Konstitutsien — Osnovnoin Zakonan mugah. Karjalan rahvas suurel mielihyväl otettih vastah miän Respublikan osnovnoi zakonu i alotettih eliä Karjalan Konstitutsien mugah suurel pruazhniekal.

Suuri on rahvahan ilo tänäpäi. Vessel i tshoma elaigu on rahvahal, kui nygöi, mugai iespäi. Vahnah järilleh menuo ei roite ni kos. Rahvas kudain on piässyh väläl burzhuloin vlastis, kudain on elänyh läs kaksikymmen vuottu oman vlastin aigah ei rubie ni kos alistumah endizeh kurjah elaigah.

Karjalan rahvahan suuret suavutukset ollah nygöi kirjutetut Karjalan rahvahan zakonah. Ne ollah häilähtämättömät suavutukset kudamat ollah rahvas suadu yhtes geroitsheskoin Venjan rahvahan kel, yhtes tshomas kaikkien natsionaljnoin druzhnois perehes. Stalinskoin Konstitutsien mugah laittu Karjalan Konstitutsie andau rahvahal pravat miittuizis ni duumaija enne ei voinuh tämä kaikkielpäi kishkottu i ugnjetaittu Karjalan rahvahas.

Toine toizen jälles deleguatois noustih tribunal i sanottih niis suuris dostijzheenielois miittumat andau rahvahal suuri Stalinskoi Konstitutsie i miittumat andau rahvahal Karjalan Konstitutsie. Pravvas ollah net, ket sanotah, shto i meijän Konstitutsie on Stalinskoi Konstitutsie, libo tietäh, shto vai Stalinskoi Konstitutsie on meil andanuh oman Konstitutsien.

Stalinskoi Konstitutsie on rahvahal moine Konstitutsie kudain andau meil shastlivostjin i vessel yön elaijas. A miän Respublikan Konstitutsie on Stalinskoin Konstitutsien rodnoi tytär.

Kai midä on Konstitutsieh kirjutettu ei ole kägevö tulevah elaigah nähte, a ollah net jo meil elaijas. Vot konzu sjiezdas nouzi tribunal Vieljärven rajonan kolhozan predseduadeli Jevsejeva, häi lyhyes omas paginas sanoi äijän sidä, midä oli enne i midä on nygöi. Häi on rajonaspäi kus enne nenga oigieh paistes ei tietty mozhet äijygö telegäs on ratastu, a nygöi läbi rajonan proijiu hyvä traktu i joga päiviä kävyy kymmenie mashinoi. Enne ajeltih volokoil, a nygöi ajiellah rahvas mashinoil. Vaikui tämä yksistäh sanou jo äijän elaijan muutokses.

Libo tribunal nouzi sljudjanoin fuabrikan ruadainaine Kutuzova. Hänen pagin ei olluh tozhe pitky. Kai pagin oli sidä, midä on meijän Konstitutsieh kirjutettu. Häi sanoi, shto on kaheksan lapsen muamo, a jeslikui hänelläh tämä ollus enne vahnas, sie tsuarin vlastin aigah, siit häi olis kaikis kurjin nishchoi, a vot nygöi ollah kai toizin. Kai lapset opastutah shkolis i häi itshe tahtou ruadua i vospitaija lapsis hyvie sovetskoloi patriottoi. Häi mennyen vuon sai suuri perehhilizen avustuksen gosudarstvaspäi.

Tämä kai on stalinskoidu zobottua meijän muan rahvahas. Tämä on stalinskoin epoohan vesseliä i tshomua elaigua.

Konstitutsien kai soderzhaanie on suurdu vnimateljnoidu zobottua ihmizes, kudain meil on kaikis kallehin kapitualu.

Karjalan Konstitutsien suuri dostijzhheenie on toozhe, shto Karjalan rahvas suahah oma kirjukieli, libo toizin sanoes, Karjalas roiteh kolme gosudarstvennoidu kieldy: karjalan, suomen i venjän kieli. Tädä vastah kui kaikin tiijämmö oldih ylen äijäl endizet rukovooditeljat — natsionalistat, kudamat kai oma duumu piettih vaikui burzhuaznoin Suomen kuljtuurah nishkoi i sidä tungiettih Karjalaizien piäh. Kaikel taval vastustettih karjalankielen kehitysty. Vuahti suus kiistettih, shto karjalankieli on vain pieni naretshie suomenkieles i tälleh hyö kiellettih se, shto meil on olemas karjalan natsionaljnosti, kudain ei ole yksi i sama kuin suomen natsionaljnosti. Karjalas roiteh karjalankieli literaturnoiks kieleks rinnal muijen kielien i Karjalan Respublikan rahvas ruvetah suamah opastus omal kielel. Vot tämä on suuri suavutus Karjalan rahvahal.

Elämmö Konstitutsiedu myö kudaman utverdi Karjalan Soviettojen XI Tshrezvytshainoi sjiezdu. Tämän Konstitutsien mugah meil on obäzännosti puolistua omua roindumuadu. Karjalan rahvas kui yksi mies enziimäizes miän partien i pravitteljstvan kutshus astuu puolistamah niidy suurie suavutukse nit ollah kirjutetut meijän istoriitsheskoih dokumenttoih suureh Stalinskoih Konstitutsieh i Karjalan Konstitutsieh. Oman dolgan rahvas täyttäy hyvin. Kuspäi vihaniekat tuldaneh sie heijät i hävitämmö. Deleguatat tuodih sjiezdas äijy primieröi sit kui rahvas autetah suaha kiinni niidy ket tullah rajas poikki pidämäh tiä pahua ruaduo meidy vastah. Vahnat i nuoret, miehet i naizet, kaikin ollah aivin valmehet andamah hotj oman elaijan oman roindumuan puolustamizekse.

Eläkkäh Stalinskoin Konstitutsien rodnoi tytär — Karjalan Konstitutsie.

Eläkkäh vesselän i bohatan elaijan tuoju armas Stalin.

Keskeytymätön lento Moskova--Pohjoisnapa--Pohjois-Amerikka

Valerij Tshkalov

Georgij Baidukov

Aleksandr Beljakov

Hallitus on suostunut Sovettiliiton sankarien toverieiden Tshkalovin, Baidukovin ja Beljakovin pyyntöön, että heille annettaisiin lupa lentää Pohjoisnavan kautta Pohjois-Amerikkaan.

Lennon organisointia varten on muodostettu hallituksen komissi, johon kuuluvat tt. Ruhimovitsh, M. Kaganovitsh, Tupolev, Alksnis ja Janson.

Lento suoritetaan lentokoneella "ANT-25", joka on varustettu moottorilla "AM-34". Lentokoneen miehistöön kuuluvat Sovettiliiton sankarit tt. Tshkalov, Baidukov ja Beljakov.

Lentokone lähti matkaan kesäkuun 18 päivänä v. 1937 aamun sarastaessa annettiin lentokoneelle kello 4.05 lähtömääräys Schelkovin lentokentällä lähellä Moskovaa. Lentokone otti suunnan Valkeanmeren, Kuollan niemimaan, Frans Josefin maan, Pohjoisnavan ja edelleen Pohjoisen jäämeren kautta Pohjois-Amerikkaan.

Lentokoneelta "ANT-25" saadut radiogrammit lennon kulusta

Kello 5.10. Kuunnelkaa minua aaltopituudella 54,92 metriä. Lähettäkää minulle aaltopituudella 53,24 metriä. Olen Ugrutshissa. Moottorin osat työskentelevät hyvin. Parhaat toiveet.

Baidukov.

Kello 6.21. Kuulen teidät hyvin. Olen Tsherepovetsissä. Materiaaliosat työskentelevät erinomaisesti. Tervehdys.

Baidukov.

Kello 7.13. Olen ottanut teidät vastaan. Olen Belozerskissa. Lentonopeus 160 kilometriä tunnissa. Korkeus 1.300 metriä. Materiaaliosat työskentelevät hyvin.

Baidukov.

Kello 8.11 Olen Lekshmozerissa. Korkeus 1.370 metriä. Kaikki on järjestyksessä.

Beljakov.

Kello 9.25. Olen ottanut teidät vastaan. Atmosfeeripurkaukset häiritsevät. Korkeus 1.430 metriä. Kaikki järjestyksessä. Olen Onegalla.

Beljakov.

Kello 10.11. Kaikki järjestyksessä. Korkeus 1.150 metriä. Olen 65 asteen 05 minuutin leveysasteella ja 38 pituusasteella.

Beljakov.

Kello 11.24. Kaikki järjestyksessä. Korkeus 1.800 metriä. Kuollan niemimaa.

Beljakov.

Kello 12.32. En kuule teitä. Olen 68 leveysasteella ja 38 pituusasteella. Korkeus 2.500 metriä. Kuljemme kahden pilvikerroksen välissä.

Beljakov.

Kello 14.05. Kaikki järjestyksessä. Olen 70 asteen 40 minutin leveysasteella ja 38 pituusasteella. Kuunnelkaa minua 54,92 aaltopituudella 26,35 metriä. Kello 11 minuutin jälkeen kuunnelkaa minua aaltopituudella 26,35 metriä.

Beljakov.

Kello 15.30. Kaikki järjestyksessä. Kuunnelkaa minua aaltopituudella 26,35 metriä. Kuulen huonosti aaltopituudella 32,8 metriä (lähetys keskeytyi).

Beljakov.

Kello 16.30. Kaikki järjestyksessä. Kuunnelkaa aaltopituudella 54,93 metriä. Kuulen huonosti Moskovaa. Diksonia en kuule. Olen 72 asteen 07 minutin leveysasteella ja 38 asteen 08 minutin pituusasteella. Sää on erinomainen. Meri on pilvien peitossa. Moottorin kierrosluku 1700. Lämpömäärä — 10 astetta C. Korkeus 2.800 metriä.

Tshkalov, Baidukov, Beljakov.

Kello 17.24. Kaikki järjestyksessä. Olen 72 asteen 40 minutin leveysasteella ja 38 asteen 10 minuutin pituusasteella. Kuunnelkaa aaltopituudella 54,92 metriä.

Beljakov.

Kello 19.13. Olen likipitäen 44 pituus- ja 76 leveysasteella. Kierrämme pilviä suuntana 60. Rasva kunnossa. Moottori työskentelee hyvin. On tullut kylmä. Kuljemme Rudolfin suuntaan, tulemme tähtäämään ajakkaaan.

Beljakov.

Kello 20.10. Kaikki järjestyksessä. Leveysaste 78 astetta 10 minuttia, pituusaste 51 astetta. Matkaamme sokealla lennolla. Korkeus 4.080 metriä. Kone heiluu äijäly.

Beljakov.

Kello 22.10. Olen Frans Josefin maalla. Kaikki järjestyksessä.

Beljakov.

(TASS).

Uudestisyntyneen kansan Konstitutsio

Kesäkuun 17 päivä v. 1937 vahvisti Yleiskarjalainen ylimääräinen sovettien XI edustajakokous Karjalan Autonoomisen Sosialistisen Sovettitasavallan Konstitutsion lopullisen tekstin. Karjalan ASSR:n uusi Konstitutsio, joka on Stalinilaisen Konstitutsion oma tytär, on astunut voimaan ja tullut Karjalan työtätekevien elämän järkähtämättömäksi perustuslaiksi.

Kuluvat vuodet ja vuosisadat ja Karjalan kansan tietoisuudesta haihtuvat pois muistot siitä ajasta, jolloin tsarismi teki kaikkensa tukahduttaakseen Karjalan kansan valtiollisuuden alkeetkin, vainosi sen kieltä ja hävitti kulttuuria, pitäen sitä tietämättömyydessä ja orjuudessa, mutta Karjalan kansan muistista ei häivy milloinkaan se merkkipäivä, jolloin sen valitut edustajat Yleiskarjalaisessa ylimääräisessä sovettien XI edustajakokouksessa hyväksyivät ja vahvistivat Sovetti-Karjalan ensimmäisen Konstitutsion, Karjalan kansan voittojen kultaisen kirjan. Sosialistisen Karjalan Konstitutsio on yhteenveto Karjalan kansan kulkemasta tiestä, yhteenveto jo saaduista saavutuksista. Se on tulos johdonmukaisen leniniläis-stalinilaisen kansallisuuspolitiikan toteuttamisesta, se on sosialismin voiton tulos. Se on sen rekisteröimistä ja lain säädännöllistä lujittamista, minkä Karjalan kansa on Lenin-Stalinin puolueen johdolla ja Sovettiliiton toisten kansojen aktiivisella ja myötävaikutuksella saavuttanut ja valloittanut todellisuudessa.

Karjalan työtätekevät käsittelivät ennen Yleiskarjalaisen ylimääräisen sovettien XI edustajakokouksen kokoontumista erittäin aktiivisesti meijän Konstitutsiona projektia. Tähän käsittelyyn osallistuivat työläiset, kolhoosnikat ja intelligentit tasavaltamme kaikilla äärillä. Suuri rakkaus ja horjumaton uskollisuus bolshevistisen puoluetta, kaikkien kansojen johtajaa suurta Stalinia ja Sovettiliiton kansojen murtumatonta veljeysliittoa kohtaan huokui kaikissa niissä lausunnoissa, joita Karjalan työtätekevät esittivät lukemattomissa Konstitutsion projektin käsittelytilaisuuksissa. Tämä käsittely oli samalla mitä kirkkain todiste laajasta sosialistisesta demokratismista, mikä vallitsee Sovettiliitossa.

Bolshevistisen puolueen ja sovettihallituksen johdolla on Karjalan kansa liitossa Sovettiliiton toisten kansojen kanssa luonut itselleen onnellisen elämän. Uudestisyntyneenä kansana on Karjalan kansa suuren Sovettiliittomme toisten kansojen aktiivisella avulla rakentanut tasavallastaan sosialistisen teollisuuden ja sosialistisen suurmaatalouden tasavallan. Sen muodottaan kansallinen ja sisällöltään sosialistinen kulttuuri on puhjennut ihanaan kukoistukseensa. Suuren sosialistisen revolutsion uudestisyntyttämänä elää Karjalan kansa vapaana ja onnellisena suuressa Sovettiliiton kansojen veljesperheessä ja je ole maailmassa sitä mahtia, joka sen voisi irroittaa tästä sovettikansojen perheestä.

Karjalan kansan tahdon ja tunteen toivat esiin sen edustajat Yleiskarjalaisen ylimääräisen sovettien XI edustajakokouksen tribunalta. Syvää riemua ja onnea huokui jokainen tribunalta lausuttu lause ja sana. Karjalan, venäjän ja suomen kielellä kaikuivat kirkkaina, selvinä ja syttyvinä Karjalan työtätekevien edustajain puheet voittojensa suuresta dokumentista, tasavaltansa ensimmäisestä Konstitutsiosta. Ja itse ihmiset, jotka esiintyivät edustajakokouksen tribunilla, ovat sosialismin uudestisynnyttämiä. He ovat suuren sosialistisen revolutsion uudestisynnyttämiä ihmisiä, ihmisiä, jotka ovat karaistuneet ja kasvaneet leppymättömässä taistelussa kaikenkarvaisia vihollisia vastaan sosialismin puolesta. Kaikki he ovat stalinilaisen aikakauden ihmisiä, suuren Stalinin ehtymätömän huolenpidon ja rakkauden kasvattamia. Ja siksi heidän sydämistään pulppuaakin kirkkaana lähteenä rajaton rakkaus kansojen suurta johtajaa ja opettajaa toveri Stalinia kohtaan. Tulisemmin kuin milloinkaan ennen laulaa nyt Karjalan kansa runoilijansa Jalmari Virtasen laatimilla sanoilla ylistyslaulua rakkaalle ystävälleen ja johtajalleen:

> Olet lippumme mahtava,
> Stalin.
> Sävel taiston, mi syömissä
> soi!
> Tuhatvuosihin sun nimes,
> Stalin.
> Rakas joukoille — kaikua
> voi!

Lenin-Stalinin puolueen johdolla, suuren Stalinin johdolla käy Karjalan kansa käsi kädessä Sovettiliiton toisten kansojen kanssa kohti kommunismin ihania korkeuksia. Sen uusi Konstitutsio innostaa ja mobilisoi sitä entistä päättävämpään taisteluun tasavaltansa kasvavan kukoistuksen puolesta.

Voimaanastuneen Karjalan Konstitutsion mukaan tulee Karjalassa olemaan kolme valtion kieltä — karjalan, suomen ja venäjän kieli. Tämä merkitsee, että Karjalassa kehitetään oma karjalan kirjakieli. Tämä on mitä suurin saavutus, joka tulee edistämään tasavaltamme entistä nopeampaa taloudellista, poliittista ja kulttuurista kehitystä. Karjalan kieli, jonka natsionalistit kieltävät ja jonka kehittämistä Karjalan Aluekomitean ja Sovnarkomin entinen natsionalistinen johto kaikin tavoin vastusti, on saanut laillisen oikeutensa Stalinilaisen Konstitutsion voimaansaattamisen ansiosta. Karjalan oman kirjakielen luominen on sysäävä sen muodoltaan kansallista ja sisällöltään sosialistista kulttuuria yhä rehevämpään kukoistukseen.

Karjalan kansalle on mahtavan Sovettiliittomme kansojen perheessä langennut kunniakas tehtävä — seisoa suuren Liittomme luoteisen rajan valppaana vartijana. Karjalan ASSR:n Konstitution 100 pykälässä sanotaan: "Isänmaan puolustaminen on Karjalan ASST:n jokaisen kansalaisen pyhä velvollisuus. Synnyinmaan pettäminen: valan rikkominen, siirtyminen vihollisen puolelle, vahingon aiheuttaminen valtion sotilaalliselle mahdille, vakoilu — rangaistaan lain koko ankaruudella kaikkein raskaimpana rikoksena". Pyhän velvollisuutensa on tasavaltamme jokainen rehellinen kansalainen täyttävä kunnialla. Me emme saa hetkeksikään unohtaa sitä, että elämme kapitalistisessa ympäröinnissä, sitä, että rajojemme takana vielä toistaiseksi vallassa olevat kapitalistit ja kartanoherrat tekevät kaikkensa, yrittääkseen häiritä tai vaikkapa vain vahingoittaa maailman ensimmäistä työläisten ja talonpoikien sosialistista valtiota. Työskentelimmepä millä alalla tahansa on meidän joka hetki lujitettava maamme puolustuskuntoisuutta, mainehikkaan Työläis-Talonpoikaisen Punaisen Armeijamme mahtia.

Valppaana seisoo Karjalan kansa Konstitutsionsa lujittamien suurien saavutuksiensa vartiossa. Tietäköön koko maailma, että ei ole sellaista mahtia joka kykenisi meiltä nämä voittomme pois ottamaan. Säälimättä tulemme tuhoamaan jokaisen spionin ja diversantin, joka yrittää maahamme tunkeutua tai sille pienintäkin vahinkoa tuottaa. Tulemme loppuun saakka juurimaan pois natsionalistiset aineikset, jotka kietoutuvat yhteen trotskilais-buharinilaisten kontrarevolutsionisen bandin saksalais-japanilaisten fasististen sotilasvakoilijain kanssa. Säälimättä tulemme pyyhkäisemään pois jokaisen vihollisen pyhältä sovettimaaperältä.

Sosialistisen Karjalan Konstitutsio, joka on Stalinilaisen Konstitutsion tytär, on astunut voimaan. Työskennelkäämme rehellisesti, stalinilaisesti, voimia säästämättä Sovetti-Karjalan kokotyötätekevän kansan hyväksi, suuren sosialistisen synnyinmaamme hyväksi.

Eläköön suuri Stalinilainen Konstitutsio ja sen tytär Karjalan ASSR:n Konstitutsio!

Eläköön kallis johtajamme, opettajamme ja ystävämme toveri Stalin.

Suuri rahvahan pruazniekku Karjalan stolitsas — Petroskois

Karjalan stolitsulinnu — Petroskoi on shuorivunnuh flaguloih, lozungoih, plakuattoih. Pitkin Karla-Marksan ulitshua on asettu vydershkoi SSSR:n i Karjalan Konstitutsieloispäi. Eräät lozungat on kirjutettu kolmeh kieleh karjalan, venjan i suomenkielel. Huondeksespäi zavodiu rahvas liikkuo pihal. Kai ruadairahvas kerävytäh ruadopaikoil i siepäi varustetahes lähtemäh demonstratsieh i fiskuljturniekkoin paruadah, kudai on posvjatittu Karjalan Konstitutsien utverdimizel.

Myöhäh illal 17 päivänny ijunjankuudu Karjalan ruadairahvahan izbranniekat utverdittih Karjalan Konstitutsie — Osnovnoi Zakon. Tämä on ilon, hyvän i vesselän elaijan zakon, zakon kudai zakreppi net dostizheniet, kuduat on suadu miän Respublikas. Sikse 18/VI i miän ruadairahvas kaikes Karjalas pruaznuidih tämän istoritsheskoin dokumentan priimindy pruazhniekkua, kudai vie enämbäl kohendau miän rahvahan elaigua.

Vähiä vaijan kymmendy tshuassu huondestu zavodittah kerävyö S. M. Kirovin pamätniekan luo fiskulturniekat, inzhenierat, utshiteljat i kai stolitsan ruadairahvas. Vähäizen aijan menyä S. M. Kirovin pamätniekan luo tuldih Karjalan izändät. Karjalan Sovettoin XI Tshrezvytshainoin sjiezdan deleguatat. Tänne on tulluh Karjalan boljshevikkoin rukovoditelät i Karjalan praviteljstvan tshlenat: Pjotr Andrevitsh Irklis, M. N. Nikoljskij, KARTSIKan predseduateli tov. Arhipov, Marinushkin, Filimonov, Petroskoin gorkoman partien sekretari Romanov, i äijy toizie otvestvennoloi ruadajie i miän respublikan rukovoditeljoi.

Ploshtadi on täydynyh rahvahal, kuuluu orkestroin soitandu, kuulutah vesselän elaijan vesselät pajot. Ruskiet flagut lennellen vozduuhas. Niih on kirjutettu: "Eläkkäh Karjalan ASSR:n Konstitutsie, Stalinskoin Konstitutsien rodnoi tytär". "Passibo tovarishu Stalinil vesseläs elokses" i äijy vie toizie lozungoi.

11 tshuasun tienois Petroskoin gorkoman partien toine sekretari tov. Romanov avuau mitingan, kudai on posvjatittu Karjalan Konstitutsien utverdimizel.

Karjalan Konstitutsien utverdimizel posvjatitun miitingan katshon avatukse. Ezmäine sana on Karjalan boljshevikkoin rukovoditelal tov. P. A. Irklisil.

— Tovarishat — zavodiu oman paginan tov. Irklis, — eglái muan izbranniekat myöhähköh illal utverdittih Osnovnoi Zakon Karjalan ASSR:n Konstitutsie, kudai on Stalinskoin Konstitutsien rodnoi tytär. Karjalan rahvas lyhyös aijas on suannuh suuret dostizheniet. Karjalan rahvahan duumat hyväs elaijas, kudamat hiän piäs liikuttih polvi polves, nygöi on tullut realjnoikse dielokse. Mua kuduadu enne tsuarin valdu piädi korbimuanu, a rahvastu a ni minny — nygöi on tulluh kaikkivakse bohatakse i kuljturnoikse muakse. Endine volokushku, kudamua kai aijan mändy rahvahal glavnoinnu tavaran viändy veshinny on vaihtettu aftoloih i traktoroih. Karjalah on azuttu tuhanzie kilometrieloi uuzie hyvie dorogoi. Naprimer yksi vai semmoine faktu, shto Uhtal Kalevalan rajonan tsentrah enne Kemispäi pidi matkata kymmenine päivie koskistu jogie myö yläh. Nygöi tämä matku kestäy vai 7—8 tshuassu. Kai tämä tovarishat on tulluh suuren ruavon i boljshevidskoin partieen i itshe tov. Stalinin nerokkahan rukovodstvan avul. Zobottu elävis ihmizes meil on eloi jogu pual. I enne rahvahannu pidämätöi rahvas — kudamal sijal piä tsarskoi praviteljstvan Karjalan rahvastu on nygöi ozutannuh omat nerot i talantat. Miän Suures Sovetskois Sojuzas kai rahvas ollah yhtemmoizet. Meil ei ole rahvas rodulois vihoi ni vraijas. Ei ole aktivnoloi i passivnoloi rahvahie. Meil Sovetskois Sojuzas kukkiu rahvahien väline druzhbu. Miän ni konzu i anna mustetah mustat mavot trotskistat, pravoit i toizet fashistkoit shpionat se, shto miän ogorodah nenän syövättyö nenä paluu ijäkse. Anna mustuat miän rajal on tsarstuau fashistskoi reaktsie, a myö musmua, shto myö Karjalan rahvas elämmö vägevät, ozakkahat, myö elämmö vesseliä laigua Suuren Sovetskoin Sojuzan perehes, i kui hyö tahtotanneh meshaija tädä elaigua myö annammo hyvän vastuksen. Tänäpäi Karjalan rahvas pruaznuitshou Karjalan Konstitutsien utverdindu pruazhniekkua, ozakkahan, bohatan i vesselän elaijan pruazhniekkua. Eläkkäh Karjalan Konstitutsie, Stalinskoin Konstitutsien rodnoi tytär! Eläkkäh Stalinskoi Konstitutsie i sen avui tov. Stalin! Eläkkäh Vsesojuznoi Kommunistitsheskoi partii i sen vozhdi tov. Stalin. Uraa Stalinil! Ymbäri ploshtädie kuuluu kirgavuksie Uraa Stalinil, Uraa Suurel Stalinil, uraa Krasnoin Armien staljnoil rukovoditeljal tov. Voroshilovil. Uraa tov. Stalinin lähembäl saratniekal vernoil leninstal tov. Ezhovil! (Orkestru soittau Internatsionalan.)

Tämän jälgeh prevetsvielöin kera vystupittih Onegzavodaspäi tov. Tshehonin, Krasnoin Armien polkes tov. Bolin, Kirovskoin zheleznoin dorogan predstaviteli i toizie predprijatielois i utshrezhdenielois predstaviteljoi. Kaikil heil on yksi duumu, sovetskoin muan patriotoin duumu. Hyö privetsvujah suurta Stalinskoin Konstitutsiedu vesselän, bohatan ozakkahan elaijan Konstitutsiedu i annetah passibo tov. Stalinil i kommunistitsheskoil partiel hyväs elaijas.

Tah loppiihes miitingu. Zavodiihes vystuppijat fiskuljturniekkoin i ruadajien paruadu. Paruadu avatah juunoit, nuoret lapset tyttöine i brihatshuine kudamat ajetah ezmäizinny velosipettaizil. Sie jälgeh matkatah nuoret fiskuljturniekat. Ezmäizinny matkuau "Dinamovtsoin" kolon, vojennoit, meedikat, shkolat, "Spartakovtsat" Ljotshiekat, utshrezdeniet i äijy toizie kolonoi. Tiä fiskuljturniekoil terveltittäh Karjalan praviteljstvan rukovoditelät i sjiezdan deleguatat.

Paruadan lopiettuo kahten tshuasun aigah päiviä Stadional oli Boksjoroin vystuplenii, kudamua katshomah oli kerävynnyh ylen äijy rahvastu. Myöhäh illal loppiihes tämä vessel pruazhniekku. Joga sijas rahvas pidi vesseldysty i iluo ilokkahas elaijas.

Nyt vaikui kaikkie tietäh, shto meidy ollu vai Suures Sovestkoi Sojuuzas. Nenga voibi olla vai voittanuon sotsializman muas, mus kus rahvas eletäh Stalinskoin Konstitutsien päivän paston ual.

S. L.

Petroskoissa otettiin vastaan suurella juhlalla Karjalan Konstitutsio

Karjalan pääkaupunki Petroskoi sai yleen kauniin juhlatunteen ja asun jo kesäkuun 17 p:nä, jolloin myöhään illalla Yleiskarjalainen ylimääräinen sovettien XI edustajakokous hyväksyi Karjalan kansan historiallista dokumenttia — Karjalan Konstitutsiota.

Varhain aamulla kesäkuun 18 p:nä oli liikettä pääkaupungin kaduilla. Kun aika läheni kello 11 saapui fyyskulttuurijärjestöt kaupungin S. M. Kirovin torille ruumiskulttuurin terehtimmän Karjalan kansan parhaita edustajia — XI Sovettien edustajakokouksen delegaatteja, joille oli uskottu suuren historiallisen dokumentin Stalinilaisen Konstitutsion tyttären — Karjalan Konstitutsion hyväksyminen. Lipuilla, tunnuslauseilla, kukilla, urheiluvälineillä oli koristettu miitinkiin osallistuneiden rivit. Miitingin avasi NKP(b):n Petroskoin kaupunkikomitean toinen sihteeri Romanov. Kauan kestävin suosionosoituksin ja eläköönhuudoilla otettiin vastaan tieto Karjalan Konstitution hyväksymisestä.

Miitingissä lyhyellä sisältörikkaalla puheella esiintyi NKP(b):n Karjalan Aluekomitean sihteeri P. A. Irklis. Puheessaan tov. Irklis luonnehti niitä suuria voittoja, joita Karjalan kansa on saavuttanut Venäjän työtätekevien avulla ja ohjauksella, suuren kommunistisen puolueen ja sen johtajan toveri Stalinin johdolla. Toveri Irklisin mainitessa suuren johtajan toveri Stalinin nimen kieri ympäri torin myrskyiset, kauankestävät suosionosoitukset ja hurraa-huudot.

Tervehdyspuheilla Onegan tehtaan työläisten ja toimitsijain puolesta esiintyi stahanovilainen Tshehonin. Samoin esiintyivät muitten järjestöjen ja laitosten edustajat tervehdyspuhevuoroillaan.

Miitingin jälkeen lähetettiin tervehdys Stalinilaisen Konstitutsion laatijalle, maailman työtätekevien rakkaalle johtajalle toveri Stalinille. Tervehdyksen esitti Karjalan valistusasiain kansankomissari Filimonov. Tervehdys otettiin vastaan myrskyisillä suosionosoituksilla ja orkesterin säestyksellä laulettiin "Internatsionale".

Miitingin jälkeen oli osallistujien paraadi, joka kesti yli kaksi tuntia. Paraadin vastaanottivat toverit Irklis, Nikoljskij, Arhipov, Bushujev ja ym. puolueen ja hallituksen johtajat, sekä edustajakokouksen delegaatit.

Paraadin jälkeen oli urheilukentällä nyrkkeilyottelut ja myöhemmin jalkapallo-ottelu joita mielenkiinnolla seurasivat edustajakokouksen delegaatit.

Yleiskarjalainen ylimääräinen Sovettien XI edustajakokous

Keskustelua tov. P. A. IRKLISIN selostuksen johdosta

Tov. Denisovin pagin

★

(Vieldärven rajon)

★

Karjalan Konstitutsie on rodnoi tytär SSSR:n Stalinskoil Konstitutsiel. 17 vuottu tuaksepäi tov. Stalin opredeli natsioljnoidu politiikkua i sanoi: ”Sytyttyvän kuolendu borjban proletarskoin Rossien i imperialistitsheskoin Antantan välil, okrainoih näh on vai kaksi ulos piäzyö:

Libo yhtes Rossien kera i siit okrainan ruadai juokkoloin iäreh piästämine imperialistitsheskoin gnjootan ualpäi.

”Libo yhtes Rossien kera i siit ne minovatj imperialistitsheskoi jarmupaino. Kolmattu ulos piäzyö ei ole.”

Karjalan rahvas ebäilemättäh lähti ezmästy dorogua myö kuduan ozuutti vozhdju, i edinstvenno oigiedu dorogua myö, i edinstvennoi putti kudai verdy myö vastuau ruadairahvahan interessoi.

Karjalan Sovettoin ezmäine vsekarelskoi s’ezdu ravieh zajavi: shto Karjalan rahvas ei tahto kaimata kuljturnoloi, ekonomitsheskoloi i polititsheskoloi yhteyksie Sovetskoin Rossien kera.

Ollen velles druzhbas toizien Sovetskoin Sojuzan rahvahien kera miän respubliekku menöy voitos voittoh.

Velikoi Sovetskoi sojuzu, kudai yhtistäy suuren joukon eri natsionaljnostiloi on suamoi suurin moshtesvennoi i kaikkie vägevin mua muailmas. Miän muan vägevyyden yhtenny ozuttajannu on shpionoin, diversantoin i vreditel-join hävittämine.

Miän mua on läbi piäzemätöi krieposti kuduah kaikin ken vai tahtonou tulla murendau omat hambahat. Miän muan rahvahat i Karjalan rahvas sih luvettunu ollah loppumattah uskollizet omal sovetskoil praviteljstval rodnoil leninsko-stalinskoi partiel, vozhdäl i utshiteläl tov. Stalinil.

Tov. Ivanovin pagin

★

(Sorokan riikan predseduatelj)

★

Sorokan rajonan ruadairahvas yksimielizesti odobräijah Konstitutsie proektu, siksi shto siit on azuttu itogat niis suuris voittolois, kudamat täl kerdu on Karjalan ASSR:s kaikil sotsialistitsheskoin strojun utshastkoil.

Miän Sorokan rajon kui kai toizet Karjalan respublikan rajonat imeitshöy suuren joukon dostizhenieloi hozäistvan kaikil aloil.

Tov. Irklis omas dokluadas sanoi, shto Karjalan respublikan bjudzhiettu vuvves 1924 oli 7 miljonua rubljua, nygöi vuonnu 1937 on 145 miljonua rubljua. I yksi vai miän Sorokan rajonan bjudzhiettu tänä vuon on 7 miljonua rubljua.

Joskui kui tovarishu Irklis omas dokluadas sanoi, shto rahvahan opastukseh vuonnu 1911 pandih Karjalas 43 miljonua, to nygöi yksistäh miän Sorokan rajonas rahvahan opastukseh pannah yli yhten miljonan rubljan.

Karjalan Konstitutsien 88 statjas on sanottu, shto rahvahal on pravat opastumizeh. Tämä prava meil on jo eläväs elaijas olemas.

Meil on yksi kylä Jukovo Valgien meren rannal, kus eletäh Karjalaizet.

Tiä enne revoljutsiedu ei olluh ni yhty kirjahmaltajua, a nygöi kai rahvas 50 vuodessah olla kirjahmalttajat.

Enne revoljutsiedu tämän kylän rahvas kalua pyyttih kulakoil, hei ei olluh omie pruamuzloi. Nygöi täs kyläs on 100 % kollektiviziruittu hozäistvat. Kolhozu hyvin täyttäy gosudarstvennoit zadaniet i kolhozniekoin zarobotku on suuri. Vuonnu 1935—36 joga hozäistvan tulot oldih 5—6 tuhattu rubljua.

Sumskois posjolkas kudai enne sluaviihes sudopromyshlenniekoil i kulakoil nygöi on suuri kolhozu. Ni yhty kirjahmaltamattomua 50 ikävuodessah kyläs ei ole. Tiä on osushtestvoittu jo seitshivuodine obäzateljnoi utshivumine.

Tov. Rulevin pagin

★

(Krasnoi Armii)

★

Eräihie päivie tuaksepäi SSSR:n Verhovnoi suudo luadi reshenien 8 vrediteläh i shpionoih nishkoi, kudamat myödihes fashistoil. Boitsat i kamandierat otettih prigovor palavasti vastah. Koiril — koirien kuolendu. Pieni tukku negodäiloi tahtottih istorii ratas punaldua toizeh tshurahpäi, tahtottih kiänyttiä kapitalizmua muah, muah, kudai päivy päiväl menöy edehpäi Stalinskoin Konstitutsien ual i tshuassu tshuasul lähenöy kommunistitsheskoin obshtesvan korgevuksih. No herrat fashistat hotj miittu mih vai liga dieloloih laskevuttas, se heil ei udaitshei, hyö ei voija levittiä miän suurie sotsializman voittoloi. Sovetskoi rahvas, kudual on moine armii kui Krasnoi Armii, rahvas, kudamal on moine polkovodsu kui Klim Voroshilov on voittamatoi *(aplodismentat)*. Myö Krasnoi Armien boitsat i kamandierat rubiemmo vie parembi i syvembi opastumah miän voruzheniedu i tulevis bojulois tulemmo likvidiruimmah gaadinat sil teritoriel, kuspäi hyö ollah i tuldu.

Eläkkäh Sovetskoi Konstitutsie!

Eläkkäh Kommunistitsheskoi partii boljshevikov i sen suuri utshitelj i vozhdju, uvven Konstitutsien tvortsu tov. Stalin!

Kuvassa: Kalevalan rajonin delegaatteja t.t. *Irklisin, Nikolskin, Tenisonin* ja *Arhipovin* seurassa.
Foto — J. Roskin.

Toveri Jalmari Virtasen puhe

★

(Karjalan kansanrunoilija)

★

Selostuksesta ja puheista näkyy, miten suuria saavutuksia on Karjalan kansalla. Meillä on suuria menestyksiä myös kulttuuririntamalla. Minä saan usein kirjeitä nuorilta karjalaisilta, niinkuin myöskin venäläisiltä, enemmän karjalaisilta, koululaisilta, jotka lähettävät minulle tuotteitaan. Suuri vetovoima kirjalliseen työhön — tämä on erittäin miellyttävä ilmiö.

Minusta tuntuu, että useista tovereista, jotka vasta aloittelevat harjoittaa kirjallista työtä, kasvaa erinomaisia karjalaisia runoilijoita ja kirjailijoita. Tosin vielä vähän kirjoitetaan karjalankielellä, kirjoitetaan enemmän suomen ja venäjänkielellä, mutta nyt, jolloin luodaan karjalan kirjakieli, nuoriso tulee kirjoittamaan myös karjalankielellä.

Sovettikansa elää hyvin. Jos tarvitaan, se tulee puolustamaan synnyinmaataan, viimeiseen veripisaraan asti. Fasistiset elukat eivät voi pysäyttää eteenpäin liikkumistamme. Kaikki kansamme viholliset tulevat pyyhkäistyksi sovettimaan kamaralta.

Meidän on työskenneltävä joka minuutti, työskenneltävä lujittaaksemme suurta synnyinmaatamme, sitä synnyinmaata, jota johtaa suuri johtaja toveri Stalin **(Suosionosoituksia).**

Olet lippumme mahtava, Stalin,
Sävel taiston, mi syömmissä soi!
Tuhatvuosihin sun nimes, Stalin,
Rakas joukoille — kaikua voi!

Toveri Lettijevan puhe

★

(Kalevalan rajoni)

★

Käsitellessämme Konstitutsiotamme, ei voi olla muistamatta miten me elimme aikaisemmin. Ennen v. 1917 minä olin batrakkina. Enemmistö meidän kylämme (Vuonninen) väestöstä söi olkileipää ja pettuleipää. Monet miehet ja vieläpä naisetkin menivät Muurmannille ja Norjaan ansiotöihin, tienaamaan leipäpalaa. Opiskelumahdollisuus oli ainoastaan rikkailla.

Kerron kolhoosistamme. Kolhoosimme saavutti hyviä tuloksia. V. 1936 me saimme työpäivää kohti 3 kiloa viljaa, 2,5 kiloa perunaa, 12 kiloa heiniä ja olkia, mutta v. 1937 me saamme vielä enemmän — me taistelemme rekordisadon puolesta kolhoosipellolla. Tällä me turvaamme kaikkien kolhoosien muuttamisen bolshevistisiksi ja teemme elämämme varakkaaksi.

Eläköön Karjalan Konstitutsio!

Eläköön kallis ja rakas toveri Stalin!

Toveri Antipinan puhe

★

(Kemin rajoni)

★

Kemin rajonin työtätekevien nimessä esitän Ylimääräiselle yleiskarjalaiselle sovettien XI edustajakokoukselle tulisen tervehdyksen! **(Suosionosoituksia.)**

Toverit! Vuodesta toiseen kasvaa selsovettialueemme työtätekevien hyvinvointi. V. 1936—37 metsätyöplaani oli 16.664 festmetriä, me täytimme 16.725 festmetriä, ajoplaani oli 21.720 festmetriä, täytimme 24.387 festmetriä. Ajajien keskimääräinen palkka oli 20—25 ruplaa ja hakkaajien 17 ruplaa päivässä.

Toverit, me vahvistamme täällä Karjalan Konstitutsion. Se on suuri dokumentti, se on suuri tapahtuma elämässämme. Minä työskentelen metsätöissä, tällä hetkellä uitoissa. Annan sanani Sovettien edustajakokoukselle, että tulen työskentelemään vielä paremmin.

Kiitos suurelle Stalinille onnellisesta elämästä!

Eläköön Konstitutsiomme — kansan hyvinvoinnin Konstitutsio! **(Suosionosoituksia.)**

Tov. Bushujevin puhe

★

KARJALAN ASSR:n SOVNARKOMIN PUHEENJOHTAJA

★

Kymmenet ja sadat kiistämättömät tosiasiat vahvistavat Karjalan tuotantovoimien nopean kehityksen. Me kasvamme taloudellisesti ja kulttuurisesti, kasvamme nopeasti.

Tasavallan talous yhä enemmän ja laajemmin varustautuu mekanismeilla. Yksistään Karellesilla on traktoristo, jonka voimakkuus on 14.700 hevosvoimaa. Karellesilla on 155 autoa.

Ennen oli Karjala tietöntä seutua, mutta nykyään meillä on 3.500 kilometriä teitä, joita voidaan kesänaikana matkustaa autoilla. Meillä on nykyään 1.132 kuorma-autoa, 175 henkilöautoa, 25 autobussia, 107 erikoisautoa — sanitääri-, palokunnan- ym. autoa, 30 moottoripyörää. Nämä numerot, niinkuin monet muutkin, jotka esitettiin tov. Irklisin selostuksessa ja esiintyneiden puheissa, puhuvat siitä, että vuodesta vuoteen tulee Karjalasta yhä kulttuurisempi ja rikkaampi.

Minkälaiset tehtävät ovat edessämme taloudellisen rakennustyön alalla?

Ennenkaikkea meidän on jyrkästi kohotettava metsätöitä.

V. 1937 Karjalan tasavallan teollisuuden on valmistettava tuotteita 293.609 tuhannen ruplan arvosta jotapaitsi Metsäteollisuuden kk:n teollisuuden osalle lankeaa perusosa plaanista. Metsäteollisuuden kk:n teollisuuden on v. 1937 annettava tuotteita 229.726 tuhannen ruplan arvosta. Jo yksistään näiden kahden esitetyn numeron rinnastaminen todistaa sitä, että metsäteollisuus on meillä pääasia. Mutta kuitenkin juuri metsäjärjestöt meillä työskentelevät huonosti. Puutavaran ajossa oli Karelles täyttänyt vuosiplaanista kesäkuun 1 päivään mennessä kaikkiaan vain 45 prosenttia. Meidän velvollisuutemme on nopeasti ja jyrkästi kohottaa metsätöitä.

Edelleen minä haluan pysähtyä tehtäviin maatalouden alalla. Mihin meidän on kiinnitettävä päähuomio maataloudessa kohottaaksemme sen edelleen?

Ensinnäkin, mitä vakavin huomio meidän on kiinnitettävä satoisuuden kohottamiseen.

Toiseksi, meidän on täytettävä plaani karjanhoidon alalla.

Kolmanneksi, meidän on kohotettava lehmien lypsykykyä. Se on meillä vielä alhainen. Kohottaaksemme lypsykyvyn, meidän on luotava rehupohja ja ensikädessä on ehdottomasti täytettävä heinänniittoplaani.

Tärkein tehtävä, joka on edessämme ja Sovnarkomin, Maaasiain kk:n, rajonien tpk:n, rajonien maaosastojen ja kolhoosien hallintojen edessä — on kolhoosien taloudellinen lujittaminen edelleen. Kolhoosien lujittamisen tie on osoitettu maatalousartteliensstalinilaisissa säännöissä, mutta näitä sääntöjä useissa tapauksissa rikotaan. Tarvitaan päättävää taistelua stalinilaisten sääntöjen rikkojia vastaan.

Puolueen KK ja Liittohallitus antavat meille tavattoman suurta apua. Joka vuosi me saamme suuria summia pääomasijoituksia. Yksistään v. 1937 on myönnetty rakennustoimintaan Karjalassa (ilman Valkean-Itämeren kombinaattia) 182.429 tuhatta ruplaa.

V. 1937 on meille myönnetty varoja kymmenien koulujen, kahden lastentarhan, kahden teknikumin rakentamiseen, Pedinstituutin loppuunrakentamiseen sekä Kommunistisen maatalouskorkeakoulun rakennuksen ensimmäisen vuoron loppuunrakentamiseen, kahdeksan synnytyslaitoksen, yhdentoista lastenseimen, kolmen sairaalan, kolmen maitokeittiön, kahden saunan, asuintalojen, hotellin, tiilitehtaan, kalkkitehtaan jne. rakentamiseen ja loppuunrakentamiseen. Tehtävä on siinä, että kaikki nämä objektit ehdottomasti rakennettaisiin määräaikana.

Tuhansia vuosia ovat karjalaiset säilyttäneet oman karjalankielensä, mutta se ei ollut kirjakieltä. Konstitutsio, jota edustajakokouksemme käsittelee, tekee karjalan kielestä valtion kielen ja se antaa mahdollisuuden luoda karjalan kirjakielen, mikä näyttelee valtavan suurta osaa Karjalan kulttuurin — muodoltaan kansallisen ja sisällöltään sosialistisen — edelleen kasvulle.

Ylimääräinen sovettien XI edustajakokous vahvistaa Karjalan ASSR:n Konstitutsion ja tämän Konstitutsion pohjalla Karjalan kansa kommunistisen puolueen johdolla, suuren johtajan toveri Stalinin johdolla ja yhdessä laajan Sovettiliiton kaikkien kansojen kanssa kulkee entistä nopeammin uusiin voittoihin. **(Suosionosoituksia.)**

Tov. Voroninin puhe

★

(Petroskoi)

★

Karjalan ASSR:n Konstitutsion projektin 24 pykälän mukaisesti karjalan kielestä tulee valtion kieli. Tämä on suuri saavutus.

Karjalan kirjakielen luomisella on tavattoman suuri merkitys tasavallalle.

Nyt on tehtävä siinä, että ryhdyttäisiin käytännöllisesti ratkaisemaan niitä kysymyksiä, jotka liittyvät karjalan kielen tekemiseen valtion kieleksi. Loppuun saakka on murskattava yhä vieläkin likvidoimatta jääneet vahingollisen natsionalistisen ”teorian” jätteet, joka sanoo, että karjalan kirjakielen luominen on muka ”taantumuksellinen teko”.

Sitten on murskattava toinen ”teoria” — karjalan kieleen epäluottava teoria. Yksityiset Karjalan vastuunalaiset työntekijät ovat sitä mieltä, että karjalan kielellä on mahdotonta puhua, koska siinä ei ole kylliksi suurta sanavarastoa, että karjalan kielellä on vaikea formuloida ajatuksensa. Se ei ole totta. Karjalan kielellä voidaan puhua samoin kuin millä muulla kielellä tahansa. Karjalan kieli on verrattain rikas ja kaunopuheinen kieli.

Tietenkään karjalan kirjakielen luominen ei ole helppo asia. Karjalassa on useita murteita. Kirjakieli taas ei voi olla jonkun yhden kylän kieli. Sen on oltava yhtenäinen ja tehtävämme on sen vakiinnuttaminen.

Mielestäni liian kauan aikaa ratkaistaan meillä kysymystä kirjaimiston valinnasta. Tämän kysymyksen ratkaisua on joudutettava. Nyt on jo laadittu useita oppikirjoja karjalaisia kouluja varten karjalan kielellä, mutta niitä ei voida julaista siksi, ettei ole ratkaistu kirjaimistoa koskevaa kysymystä. Jos tullaan vielä kuluttamaan kuukausi-pari, niin oppivuoden alkuun mennessä ei saada julaistuksi oppikirjoja karjalan kielellä.

Ulkomaiden vakoilujärjestöjen eräistä metodeista ja otteista Karjalan alueella

★

TOVERI TENISONIN PUHE

★

Karjala on rajaseututasavalta. On käsitettävää, että sen rajojen yli ovat porvarilliset vakoilujärjestöt koettaneet tunkeutua ja tulevat tunkeutumaan sovettialueelle. Fasistiset vakoilijat ovat käyttäneet ja tulevat käyttämään hyväkseen spionitarkoituksissa murskattuja, mutta ei vielä loppuun asti lyötyjä spioniagentteja, trotskilaisia, buharinilaisia, porvarillisia natsionalisteja ja muita kansan vihollisia. Jokaisen bolshevikin — puolueeseen kuuluvan ja puolueen ulkopuolella olevan — jokaisen työtätekevän tehtävä on valppaasti seurata vihollisten juonia, on osattava tuntea viholliset maskeerautuivatpa ne miten tahansa.

Käsittääksemme miten korkea tulee olla valppautemme, omaksuaksemme, miten hienosti maskeerautuu vihollinen, esitän muutamia esimerkkejä ulkolaisten vakoilujärjestöjen työstä Karjalan alueella.

V. 1923 rajatusten olevasta porvarillisesta valtiosta saapuu Karjalaan eräs ”työläinen” S. motiveilla ”haluttomuus palvella fasistisessa armeijassa”. Täältä hän onnistuu pääsemään sotakouluun, jossa tunkeutui puolueen riveihin. Sotakoulun päätyttyä S. tuli palvelukseen Karjalan jääkäripataljoonaan, komppanian komentajan tehtävään. V. 1928 vapautui Punaisesta Armeijasta sairauden takia. Hän oli kaikissa suhteissa erittäin ”aktiivinen” ihminen eikä herättänyt minkäänlaisia epäilyjä. Mutta hänet kuitenkin paljastettiin. S. osottautui huomattavaksi spioniksi. Kun hänet vangittiin, niin osottautui, että hän jo v. 1919 työskenteli Ranskassa, jossa ilmiantoi kommunisteja, ja v. 1923, vakoilujärjestön tehtävien mukaan, hänet lähetettiin SSSR:ään yliloikkarina. V. 1927 S. teki yrityksen kieltäytyä vakoilutyöstä. Mutta häntä uhattiin ankaralla rangaistuksella, sanottiin, että hänet tullaan ilmiantamaan ja pakoitettiin työskentelemään vielä paremmin, pakoitettiin täyttämään vielä vastuunalaisempia tehtäviä.

Toinen esimerkki. Muuatta ulkomaan alamaista, joka työskenteli Karelstroissa (Petroskoi), pidettiin korvaamattomana spesialistina, hänellä oli auktoriteettia, oli laaja tuttavapiiri. Tämä ”auktoriteettinen spesialisti” onnistui järjestämään asian siten, että veti koplaansa useita vastuunalaisia työntekijöitä, juotteli heitä, viritti keskusteluja teknillisistä ja poliittisista teemoista ja sai sellaisia tietoja, joita hän tarvitsi — humalassa vastuunalaiset työntekijät lörpöttelivät hänelle kokonaisen sarjan salaisia tietoja. Erään kerran hän juotti erään vastuunalaisen työntekijän, joka hänet saattoi salaisten rakennusten alueelle. Kaikki tämä oli vannoutuneelle saksalaiselle spionille eduksi.

Ja, kas tässä muutamia esimerkkejä siitä, miten porvarillinen vakoilu värvää kaadereita.

Eräs U. rajaseutukylästä Karjalan kannakselta pitemmän aikaa antoi asuntoaan vakoilijain kohtaamispaikaksi ja samaan aikaan, kesäajaksi, vuokrasi talonsa eräälle Leningradin sotilasokrugan esikunnan työntekijälle, sotilashenkilölle, entiselle upseerille.

Erään kerran, viitaten siihen, että hän kuljettaa maitoa kesäasukkaille — sotilashenkilöille, mutta lukutaidottomuutensa takia usein sotkee osotteet, U. hyväntahtoisesti pyysi huoneen asukasta kirjoittamaan paperipalalle sotilasosastojen nimitykset. Sotilashenkilö, sanaakaan puhumatta täytti tämän pyynnön.

Parin viikon kuluttua U., tämä ”yksinkertainen vähälukutaitoinen musikka” tulee kesäasukkaansa luo ja julkeasti ehdottaa hänelle koottavaksi sellaisia ja sellaisia salaisia tietoja.

— Mitä tämä on?

— Sallikaahan, — sanoi U., — tehän yhden kerran annoitte minulle spionitietoja. Miksi te kieltäännytte antamasta niitä toisen kerran?

Sotilashenkilö käsittämättömänä ja pelästyneenä kysyi:

— Milloin minä olen antanut teille tietoja?

U. näytti hänelle paperipalasta, johon sotilashenkilön kädellä oli merkitty sotilasosastot. Sotilashenkilö peläten, että hän voi tulla kompromenteeratuksi tällä kirjelapulla, alkoi vähitellen varustaa vakoilijaa U. tiedoilla.

Ja edelleen — enemmän ja loppujen lopuksi sotilashenkilö itse muuttui suureksi spioniksi.

U. tuli paljastetuksi sen tuloksena, että sai suuria rahasummia ja ilmaisi varomattomuutta — alkoi elää leveästi.

Seuraava tosiasia. V. 1931 eräs talonpoika rajoittain olevassa valtiossa ”mustasi itsensä”. Ohrana otti tämän huomioon ja otti ”työhön”. Talonpoika osottautui heikkoluonteiseksi ihmiseksi, pian muuttui ohranan agentiksi ja v. 1932 hänet lähetettiin meidän alueellemme yliloikkarina. Täällä hän otti yhteyden lähetin kanssa ja suoritti työtä vakoilijana.

Porvarillisen vakoilun työ on ei ainoastaan tietojen keräämisessä, vaan myös terrorististen tekojen suorittamisessa, tuholaisuudessa, vastavallankumouksellisen työn suorittamisessa.

V. 1936 kustannusliike ”Kirjan” työntekijä L. sai Suomesta tulleessa kirjeessä fasistisen lehtisen. Tämän lehtisen L. antoi luettavaksi kaikille tuttavilleen. Itseasiassa hän suoritti sitä asiaa, joka oli tarpeen Suomen fasisteille.

Muuan P. v. 1932 saapui meille Amerikasta. Ensimmäisenä kolmena vuonna hän meillä esitti itsensä parhaimmalta puolelta ja onnistui tunkeutumaan korkeimpaan oppilaitokseen, mutta siellä ryhmitti ympärilleen nuorison, joka äskettäin oli tullut Amerikasta ja alkoi suorittaa vastavallankumouksellista agitatsiota.

Myöhemmin osottautui, että P. oli lähetetty meille erikoistarkoituksessa.

Tarkastaakseen sellaisten ihmisten poliittista lujuutta, joita he tahtovat muokata, fasististrotskilaiset agentit usein viattoman leikin varjolla esittävät sovettivastaisia anegdootteja. Kun kuulijat eivät anna vastaiskua, niin alkaa heidän edelleen ”muokkaus”.

Eräällä tehtaalla työskenteli trotskilainen Lazarev, joka näytteli leikinlaskijaa, pelasi mainiota anegdoottien ja sanasutkauksien kertojaa, mm. kertoi sovettivastaisia. Tämä ”sutkauksien kertoja” onnistui järjestämään vastavallankumouksellisen ryhmän, johon kuului muutamia henkilöitä, ja joka nyt on likvidoitu.

Eräs entinen valkobandiitti, kolmen kommunistin murhaamiseen osallistunut, harjoitti ... suutarin tointa. Kolhosnikat kävivät hänen luonaan — joko korjauttamassa kenkiä tai toiset yksinkertaisesti juttelemassa. ”Suutarille” tämä oli mieluista. Hän luki ääneen sanomalehtiä, mutta selosti luettua omalla tavallaan, kävi vastavallankumouksellisia keskusteluja.

Tuholaisuudesta. V. 1936 me paljastimme tuholaisuutta Solomannin vesivoima-aseman rakennustyömaalla. Tätä asemaa rakennettiin erittäin pitkän aikaa. Tämä onkin ymmärrettävää: sähkömontaashiosaston päällikön tehtävässä työskenteli trotskilainen Gelman. Gelman johti rakennustöitä tuholaisesti. Nyt tämä katala heittiö on vangittu.

Maanmittarien ryhmän päällikkönä Soutjärven rajonissa oli Kapralev, aktiivinen vastavallankumouksellinen ja tuholainen. Hän merkitsi kolhoosimaahan yksityistalonpoikien maista eri alueita ja näin muodosti sekasarkaisuutta, loi sellaiset ehdot, mitkä tekevät mahdottomaksi oikean vuoroviljelyksen. Soutjärven tpk:n puheenjohtajana oli silloin tov. Zujev. Hän allekirjoitti aktit, tutkimatta asiain olemusta ja oli ei ainoastaan huomaamatta tuholaisuutta, vaan ... palkitsi Kapralovin.

Siitä huolimatta, että puolue ja hallitus ovat osoittaneet meille valtavaa apua metsätöiden aseistamisessa uudella tekniikalla, ei kuitenkaan täytetä metsätyöplaaneja.

Mistä sitten on kysymys? Kysymys osottautuu olevan siitä, että Karellestrustin aparaattiin ja eri mekanisoiduille metsätyöpunkteille on tunkeutunut kansanvihollisia. Karellesissa istuvat tuholaiset ovat tärkeimmille aloille lähettäneet ”omia ihmisiään”; sinne taas, mihin eivät voineet lähettää omaa ihmistään, on asetettu hölmöt, jotka tietämättä mitä tekevät, toteuttivat käytännössä Karellesista annettuja tuholaismaisia ohjeita.

Sanomalehti ”Punaisen Karjalan” toimitukseen saapui kirjoitus mekanikolta B. eräältä mekanisoidulta metsätyöpunktilta, jossa hän kirjoittaa, että metsätyöpunktilla on tuholaisuutta ja siihen on syyssä insinööri K. Siitä huolimatta, että kirjoituksen on kirjoittanut mekanikko, joka vastaa mekanismeista, — tämäkin on jo epäiltävää — lehti näytti kirjoituksen tekijän hyvänä ihmisenä. Ja myöhemmin selvisi, että B. tunsi, että hänen asiansa ovat huonosti ja antoi lehteen kirjoituksen haihduttaakseen epäilyn itsestään. B. osottautui tuholaiseksi.

Kaikki nämä tosiasiat osoittavat, mihin johtaa poliittinen töllistely. Meidän on päättävästi tehtävä loppu idioottimaisesta sairaudesta — huolettomuudesta, meidän on ei sanoissa, vaan teoissa kohotettava revolutsioonista valppautta. Korkea revolutsioninen valppaus ja varuillaan olo on oltava jokaisen johtajan, jokaisen työtätekevän eroittamattomana ominaisuutena.

Agitatsion kysymykset eivät ole Kaupunkikomitean huomion keskiönä

Turvatakseen puoluejärjestöjen johtavan osuuden maan poliittisessa elämässä tapahtuvassa käänteessä, puoluejärjestöjen on järjestettävä tuotantolaitoksissa jokapäiväinen poliittinen joukkotyö. Tästä puhuvat riittävällä selvyydellä puolueen Keskuskomitean päätökset ja toveri Stalinin osoitukset. Erikoisen selvästi puhuu tästä KK:n joulukuun 4 päivänä v. 1935 tekemä päätös agitkollektiivien perustamisesta puolueen perusjärjestöjen yhteyteen. Päätöksessä osoitetaan mm, että näiden kollektiivien johtaminen on puoluejärjestöjen sihteerien henkilökohtainen tehtävä.

Miten meillä Kiilleliuskatehtaalla toteutetaan tätä päätöstä.

Agitkollektiivi perustettiin meillä tammikuussa v. 1936. Tällä hetkellä siihen kuuluu 14 jäsentä. Puoluekomitean sihteerin ominaisuudessa itse ohjaan kollektiivin työtä. Jokaiselle agitaattorille on kiinnitetty ryhmä työläisiä, joiden keskuudessa agitaattorit selostavat päivän kysymyksiä. Kerran kuukaudessa kokoontuu agitkollektiivi neuvottelemaan työkysymyksistä ja samalla vahvistetaan kuukauden plaani agitatsioni- ja joukkotyötä varten.

Näiden neuvottelujen heikkoutena mainittakoon, että niissä ei ole käsitelty muita kysymyksiä, kuin annettu ohjeita edessäolevien keskustelujen suorittamisessa. Ei ole keskusteltu työkokemuksista, eikä päiväjärjestykseen ole pantu agitaattorien itseselostuksia.

Ilahduttavaa on merkitä, miten nopeasti agitaattoreina toimivain kommunistien, nuorisoliittolaisten, myötämielisten ja puolueettomain aatteellispoliittinen taso kasvaa ja kehittyy ajatuskyky. Meillä työskentelee agitaattoreina sellaisia, jotka eivät aikaisemmin osanneet käyttää kokouksissa yksinkertaisia puheenvuoroja, mutta nyt erinomaisesti johtavat keskusteluja työläisnaisten kanssa. Tällaisista esimerkkinä mainittakoon m.m. toverit **Prohorova**, **Potemkina**, **Romanova** ja myötämielinen **Sikke**.

Toukokuun 27 päivänä pidetyssä puoluekokouksessa käsittelimme agitatsion ja joukkotyön kysymyksiä, joiden johdosta tehtiin vastaavia päätöksiä. Muun muassa tehtiin päätös järjestää erikoisia keskusteluja teemasta "Marxin, Leninin ja Stalinin elämä ja toiminta". Tämä on meillä uutta ja luulen, että monissa muissakin järjestöissä.

Valitettavasti on sanottava, ettei puolueen Kaupunkikomitea auta meitä agitatsionityön järjestämisessä. Olen työskennellyt kiilleliuskatehtaan puoluekomitean sihteerinä puolitoista vuotta, mutta tänä aikana ei tehtaalla ole ketään käynyt puolueen Aluekomitean agitatsion osastosta, enempää kuin Kaupunkikomiteastakaan. Kaupunkikomitea ei ole edes kiinnittänyt huomiota niihin pyyntöihin, joita me olemme sille esittäneet agitatsion suhteen.

Kaupunkikomitea voisi tehdä hyvin paljon agitatsionityön voimistuttamiseksi. Olisin erittäin halukas tietämään, miten agitatsionityön ovat järjestäneet Onegan tehtaan, Suksitehtaan ym. muiden laitosten ja virastojen agitkollektiivit. Olen pyytänyt Kaupunkikomiteaa — viimeksi tov. **Vlasovia** järjestämään agitkollektiivien kokemusten vaihtotilaisuuden. Mutta pyyntöni on ollut turha. Kaupunkikomitea ei ole antanut meille luennoitsijoita selostamaan agitkollektiivin jäsenille sellaisia kysymyksiä, joita he eivät tiedä, mutta jotka ovat heille välttämättömiä keskusteluja varten. Puoluekabinetti voisi antaa erinomaista apua agitaattoreillemme.

Puolueen Kaupunkikomitean on enempi harrastettava agitatsionityön ohjaamista tuotantolaitoksissa, erikoisesti on kiinnitettävä huomiota agitaattorien kouluuttamiseen lyhytaikaisilla kursseilla.

Karjalan lehdistö valaisee myös hyvin heikosti palstoillaan agitatsion kysymyksiä.

Kaikille pitää olla selvää, että sosialismin oloissa jokaisen työn, eritoten agitatsion menestys riippuu siitä, miten siihen kiinnitetään huomiota ja miten johdetaan.

SPIRINA.

Kiilleliuskatehtaan puoluekomitean sihteeri.

12 puheenjohtajaa vuodessa

Kesäkuun 4 päivänä käsiteltiin Kiestingin Valistustyöntekijäin ammattiliiton kokouksessa Ammattiliittojen Keskussovetin VI pleenumin päätös ammattiliittojärjestöjen työssä esiintyvien puutteellisuuksien poistamisesta ja vaaleihin valmistautumisesta uuden vaalisysteemin pohjalla.

Kokous totesi, että Ammattiliittojen Keskussovetin VI pleenumin osottamat virheet ja heikkoudet ammattiliittotyössä ovat ominaisia myöskin valistustyöntekijäin Kiestingin ammattiliittojärjestössä. Sallimattoman laajalle on levinnyt koopteerauskäytäntö. Vuoden aikana on ollut 12 paikalliskomitean puheenjohtajaa. Asiat ovat siirtyneet kädestä käteen ilman demokraattisia vaaleja. Esim. viimeksi asetettu puheenjohtaja tov. A. **Marttinen** otti asiat vastaan, kun Valistustyöntekijäin ammattiliiton aluekomitean puheenjohtaja tov. Karpov oli siitä sopinut NKP(b):n rajonikomiteassa. Vasta puolentoista kuukauden kuluttua hänet muodollisesti vahvistettiin epävirallisessa kokouksessa.

Ammattiliittodemokratiaa on rikottu jatkuvasti. Järjestöön kuuluu 64 jäsentä, mutta kokouksissa on tavallisesti läsnä korkeintaan 26, keskimäärin 15—16 jäsentä. Tämä joukko on ratkaissut asiat ja suorittanut "vaalit".

Ammattiliittojärjestössä on kokonaisuudessaan puuttunut tilintekovelvollisuus jäsenjoukoille. Ammattiliiton jäsenet eivät ole saaneet mahdollisuutta arvostella paikalliskomitean työtä ja esittää käytännöllisiä ehdotuksiaan. Kritiikki ja itsekritiikki on puuttunut kokonaan.

Kaiken tämän tuloksena ammattiliittojärjestö on suoriutunut huonosti tehtävistään, se on irtaantunut joukoista. Sosialistista kilpailua ja stahanovilaista liikettä ei ole kyetty organisoimaan ja johtamaan. Kilpailuun on muodollisesti vedetty vain 12 henkeä, mutta niidenkään kilpailusopimusten täyttämistä ei ole tarkistettu. Ammattiliiton jäsenten poliittiseen kasvatukseen ei ole kiinnitetty minkäänlaista huomiota. Paljon jäseniä on opiskelun ulkopuolella. Niinikään ovat paikalliskomitean huomion ulkopuolelle jääneet sellaiset kysymykset kuin jäsenten kulttuurielinolot, fyyskulttuurityö, sotilaallinen kasvatus jne.

Ammattiliittojärjestön kokous huomioi useita toimenpiteitä työn uudestijärjestämistä varten. On välttämätöntä, että paikalliskomitea ja kaikki jäsenet ryhtyvät käytännössä toteuttamaan tehtyjä päätöksiä.

H. Vasiljev.

Uusi puoluekomitea työssä

Puolueen KK:n helmi-maaliskuun pleenumin päätökset ovat elävöittäneet ja aktivisoineet Kommunistisen Maatalouskorkeakoulun puoluejärjestöä. Kaikki kommunistit opiskelevat. Nyt työskentelevät politpiirit säännöllisesti oppituntien lisäksi. Piirissä on käsitelty Karjalan Konstitutsiota. Kommunistit lukevat ja ryhmissä tutkivat säännöllisesti "Pravdan" pääkirjoituksia. Pidetään "Pravdan" kollektiivisia lukutilaisuuksia.

Nykyään ovat puoluekokoukset korkeammalla poliittisella tasolla kuin ennen vaaleja. Kokouksien työjärjestyksestä ilmoitetaan 1—2 päivää ennen kokouksia.

Mutta näistä saavutuksista huolimatta on puoluejärjestön työssä vielä joukko puutteellisuuksia. Propagandatyön laatu ja piireihin valmistautuminen on vielä alhaisella tasolla, ei käydä kyllin voimakasta taistelua edistyväisyyden puolesta.

Puolueen kaupunkikomitean tulee auttaa uutta puoluekomiteaa poistamaan puoluetyössä vielä ilmenevät puutteellisuudet.

P. Jeremejev.

Rahvahan strahuitshus

Miän Kareljskoin respublikan Konstitutsien 86 statju i SSSR:n Konstitutsien 120 statju sanotah, shto miän muan rahvahil vahnal ijäl, konzu hyö ei voija jo ruadua annetah abu, toizin sanottu heis rubieu huoldu pidämäh gozudarstvu. Tämä pruavu annetah heil sen kavotji, shto meil sotsialistitsheskois gosudarstvas on ylen äijäl kehitetty sotstrahovanie, toizin sanottunu rahvahan strahuitshus.

Nengoizes suures pravas kapitalistitsheskoloin mualoin ruadajat voijah vai duumaija, no tozi elaijas kapitalistitsheskoin vlastin aigah heil ni konzu tädä ei tule. Ruadajien polgemine, ruavottomus i kurjus ylen terväh viijäh ruadajien vägi kapitalistitsheskolois mualois. I burzhuit lykätäh nämie väin menettänyizie ruadajie laijas piälit hi i vahnoil päivil hyö eletäh kurjua elaigua. Invalidal kapitalistitsheskolois mualois on vai yksi dorogu — kurjuuden i nälgäh kuolendu dorogu.

Erähis kapitalistitsheskolois mualois on sotsialjnoi strahovanii, no pidäy sanuo, shto tämä strahovanii ei sano sen puoles, shto tiä izändy libo gosudarstvu strahuijah i rabotshoi suau strahovkan, tämä ozuttau vai sidä, shto rabotshoi täs strahovkaspäi suau vai ylen pienen tshuran siit maksus. Tämä ozuttau loppuen lopul i sidä, shto ruadairahvahan pienes palkas tahtotah vediä loppu kopeikat, kudamie häi ni konzu ei sua järilleh.

Naprimer fashistkoin Germanien gazietat kirjutetah, shto sie ruadajien palkas sotsialjnoih strahovanieh menöy nenga 18 % hänen ruadopalkas. I vai groshat täs summas rabotshoi suau järilleh. Fashistkoin Germanien praviteljstvu gruabiu strahovanien fondua. Naprimer vuonnu 1933 se otti nämis djengois nenga 500 miljonua markkua. A toizinnu jälgimäizinny vuozinnu se otti vie enämbän i tämä ozuttau meil loppuen lopukse kus rabotsholoil hyö voijah maksua se strahovku, konzu hyö on djengat kaznaspäi kishkottu toizih dieloloih.

Vuonnu 1926 Germanien praviteljstvu andoi penziet voinu invaliidoil. Endine afitsieru sai 395 markkua penziedy, a rabotshoi sai vai 42 markkua. No Gitleran praviteljstvu alendi i nämät pienet penziet.

Vojiu sanuo, oigieh shto i toizis kapitalistitsheskolois mualois penziet ollah muga pienet, shto rabotshoi netoshto ei voi syöttiä perehty, no hänel i itshel ei tävvy täs penzies syömizes. Nengomie faktoi kapitalistitsheskolois mualois löydyy ylen äijy. Rahvas tiä eletäh kurjua elaigua, hyö pakitah, myyvväh dostalit sovat. No Sovetskois Sojuzas ei ole kurjuttu. Tiä rahvas eletäh välläl, hyö strojitah kommunizmua.

No miän ruadajien seizattumine niilöih tuloksih, viey heidy viäräl dorogal, libo hyö unohtetah oman itshen ruado. Naprimer Karshevskoin seljsovietan predsedatelj Lazerev täh päiväh mennes ei ole organizuinuh Karelien Konstitutsien obsudimistu kolhoozoin sobranielois. A vie i toine faktu Krakulin toizen afto mashinnoin stansien kassirun Kapustin i shtetovodu sanottih ruadajal Lebedeval muga, shto hyö strahuijah vai sluzhastjoloi, a muudu strahovkua hyö ei oteta astah. Invalidnosti Sovetskois sojuzas ei meshaitshe olla sotsializman strojijoin eduriävys. Invaliidoi miän muas opastetah eri spetsialjnostiloih i hyö ruatah ruaduo spetsialjnostie myö. Täh dieloh nishkoi miän muas annetah ylen suuret djengu summat. Suat i tuhannet henget invaliidoi opastutah eri usthebnolois zavedenielois.

Enne revoljutsiedu sogiel oli vai yksi spetsialjnosti — kävvä pakitshemas. No nygöi Sovetskoin vlastin aigah sogieloil on yhtehine ruado i opastus. Nämien miehien i naizien keskes on kuuluizie stahanovtsoi. Hyö naprimer vypolnäijah ruadonormat kahtel-kolmel sual protsental.

Invalidnoi kooperatsie Karelies luodjiu myödäväkse nenga kymmenen miljonan rubljan ies produktsiedu. Täs organizatsies ruadajat stahanovtsat kui naprimer Alferov i Ryväkin suahah kuus palkua nenga 800—1000 rubljua.

Ni yhtes kapitalistitsheskois muas ei ole i ei voi olla sidä, shtobi krestjuanin vahnoil päivil suas posobiedu. No meil Sovetskois muas tämä on i rahvas suahah abuo sotstrahkassoispäi. Nämien kassaoin kavotji miän respublikan suat i tuhannet kolhozniekat on oldu kurortoil.

Sotstrahovanii dielo Karelies sai ylen suuren livundan i osobenno tämän livundan iellehpäi menemine nägyy jälgeh sen kui miän muan elaijan pohjakse on tulluh Stalinskoi Konstitutsie, kudai on läbi täytetty sotsialistitsheskoil geroizmal.

Miten Kolvasjärvellä syntyi agitkollektiivi

(Kokemuksistaan agitkollektiivin ohjaamisesta kertoo järjestön organisaattori Maija Lesonen)

— Meidän agitkollektiivimme syntyi oikeastaan elämän asettamien vaatimusten sanelemana. Kun pienen lapsen vuoksi en päässyt aina joukoille selostamaan puolueen ja hallituksen päätöksiä aloin antamaan eri ihmisille tehtäviä selostustyössä ja tästä sai alkunsa meidän agitkollektiivimme.

Työ oli alkuaikoina tietenkin sattumanvaraista, eikä silloin agitatsiota suoritettu tiiviin plaanin puitteissa. Nyt on työmme saanut suunnitelmallisen luonteen. Kollektiiviin kuuluu 9 jäsentä, joista 3 puolueen jäsentä ja 6 nuorisoliittolaista. Suunnitelmalliseen työhön antoi meille tienviitan "Sputnik agitaattorissa", agitaattori Jelisejevin kirjoitus. Tämän kirjoituksen tutkimme tarkoin agitkollektiivin kokouksessa.

Agitaattoreita valmennan tehtäväänsä siten, että selostusta varten olevan materiaalin luen ensin itse huolellisesti. Sen jälkeen luemme materiaalin agitkollektiivin kokouksessa. Lukemisen jälkeen annan heidän tehdä kysymyksiä, ja vastattuani niihin, alan tehdä itse agitaattoreille kysymyksiä, ollakseni varma, että he kykenevät kaikki oikein selvittämään.

Agitatsiotyötä suoritamme yleisissä kokouksissa, brigadeissa ja kolhosnikkojen asunnoissa. Sen lisäksi on järjestetty sanomalehtien ääneenlukua.

Työstämme on ollut huomattavia tuloksia. Esimerkiksi kun luokkavihollisen aloitteesta yhtäkkiä alkoi liikkua kylällä juttua, että muka leipä tulee normille, niin ihmiset alkoivat ostaa leipää varastoihin ja näin syntyi kaupassa jono. Otimme asiasta selvää ja sitten lähtivät agitaattorit asiaa selostamaan. Ihmiset rauhoittuivat ja jonottaminen loppui.

Meillä oli tänä vuotena suurta karjan päälukua vastaavasti liian vähän heiniä. Sen johdosta jälleen luokkavihollisen kuiskutuksesta alkoi kuulua vaatimuksia, että kolhosnikat tahtovat työpäiviä vastaavasti heiniä, vaikka itsellä olikin tarpeeksi. Tutkimme asiaa ja selostimme kolhosnikoille ja sen tuloksena saavutimme ei ainoastaan sen, että heinien vaatimus kolhoosista loppui, vaan sen jälkeen usea kolhosnikka luovutti kolhoosille liiat heinänsä.

Internaattimaksujen takia aikoivat useat vanhemmat ottaa lapsensa pois koulusta. Lähetimme agitaattorit äitien luokse kotia, ja yhtään lasta ei jäänyt pois koulusta.

Erään kerran liikkui kolhosnikkojen keskuudessa juttua, että tonttimaat on mitattu liian pienet. Kun tiesimme jutun lähteneen liikkeelle hajoittavassa tarkoituksessa paljastimme sen levittäjän ja eräiden maiden mittaamisella näytimme, että tonttimaat on annettu oikein.

Sanomalehtien ääneenlukeminen sai alkunsa seuraavasta tapauksesta. Kerran oli lehdessä kirjoitus eräästä meidän karjakosta. Luimme sen hänelle ensin. Ei aikaakaan kun jo toisetkin vaativat kirjoituksen lukemista. Tämän jälestä aloimme lukemaan sanomalehdistä kotipaikan tapahtumat ja tällä olemme saaneet herätettyä kuunteluhalun.

Nyt tahdotaan kuulla muitakin kysymyksiä. Meillä työskenteli rakennuksien teossa venäläisiä kirvesmiehiä. Aloimme heille lukea Espanjan tapahtumia. Ei aikaakaan kun he innostuivat Espanjan asioihin niin paljon, että jokainen tilasi "Pravdan". Kun eivät itse jaksaneet pitkiä kirjoituksia lukea, lukivat vaan otsikot ja lukemiensa otsikkojen perusteella pyysivät lukemaan heitä miellyttäviä kohtia.

Agitkollektiivin työtä on suuresti auttanut klubin näytelmäpiiri. Järjestimme esitettäväksi karjalaiset häät. Tähän esitykseen osallistui vanhuksiakin. Menestys oli niin verraton, että esim. Repolan klubille esitystä katsomaan tuli sellaisia vanhuksia, jotka koskaan eivät klubilla olleet käyneet.

Uskonnonvastainen työ ei ole vielä päässyt organisatsiota etemmäksi. Rajonin keskuksesta jarrutetaan työn alkamista, sillä vielä ei ole saatu ohjeita.

Seinälehti on ilmestynyt kerran kuukaudessa.

Rajonin järjestöt huonosti palvelevat kolhosnikkojamme kinolla. Rajonin keskuksessa näyttelee joka ilta kinoauto puhuvia kinoesityksiä, mutta meille ei tulla, vaikka tie on nyt hyvässä kunnossa.

I. S.

Kolvasjärven kolhoosin deputaattiryhmä

Kolvasjärven kolhoosin valitsijat ovat antaneet Repolan selsovetille 10 nakaasia. Osa näistä nakaaseista on jo täytetty, mutta vielä on paljon täyttämättä. Kolhoosin deputaattiryhmän työstä kertoo deputaattiryhmän puheenjohtaja, Karjalan hallituksen jäsen, Ksenja Aleksejeva seuraavaa:

— Valitsijain antamat nakaasit ovat olleet deputaattiryhmän työohjelmana. Nakaaseista on koulua koskeva kohta täytetty kokonaisuudessaan. Koulu on turvattu seuraavaksi oppivuodeksi jo polttopuilla, inventario koulukalustosta on tehty.

Nakaasi, joka velvoitti selsovettia taistelemaan kolhoosin omaisuuden suojelemiseksi, on täytetty siten, ettei työkaluja enää heitetä minne sattuu. Kolhoosin karjafarmissa on saatu aikaan joitakin parannuksia, joskaan ei vielä tarpeeksi. Rehu ei riittänyt tänä vuotena.

Kylän silta on korjattu. Nakaasi, joka velvoitti parantamaan kolhoosin avustuskassan työtä, ei siitä huolimatta, vaikka jo suoritimme johdon uusimisen, ole päässyt parantumaan. Kassan toiminta on vielä kelvotonta.

Lukutaidottomuuden likvideeraamisen alalla emme myöskään ole saaneet riittävää parannusta aikaan.

Taistelussa kylän puhtauden puolesta on näkyvissä joitakin tuloksia. Kolhoosin hallinto vaan ei ole tehnyt kaikkia mitä on asetettu tehtäväksi tällä alalla.

Kauppatyön alalla nakaasien täyttäminen on kaikkein kipein kohta. Viime vuotena kävimme kaksi kertaa auttamassa kaupan järjestykseen saamiseksi, mutta kaupanhoitaja Ivan Danjevin välinpitämättömän suhtautumisen vuoksi ei kauppa vastaa sovettikauppaa. Ei ole tavaraa riittävästi. Kaupanhoitaja ei välitä tavaran hankinnasta. Olen monta kertaa käydessäni Repolassa joutunut suorastaan tavaran hankkijaksi kauppaan. Hän ei saa tavaraa sittenkään, vaikka nakaasissa annettu tehtävä rahdinvedon järjestämisestä on täydellisesti täytetty.

Deputaattiryhmä on nyt varsinaisesti hajalla, sillä kylässä ei ole tälläkertaa kotona kuin minä. Siksi kokouksiakaan ei ole saatu pidettyä normaalisesti. Työplaaniakaan ei nyt ole tullut laadittua. Karjalan tpk:n orgosaston taholta ei ole viimeaikoina lähetetty ohjeita siitä, mitä minun nyt hallituksen jäsenenä tulisi tehdä.

Konstitutsiota on käsitelty melko paljon. SSSR:n Konstitutsioprojekti käsiteltiin 4 piirissä 2 osassa, toveri Stalinin puhe 3 osassa, SSSR:n Konstitutsio 3 osassa, RSFSR:n Konstitutsio 2 osassa ja Karjalan Konstitutsioprojekti 3 osassa. Näihin piireihin on osallistunut 44 henkilöä.

Myöskin Konstitutsiota on käsitelty 2 yleisessä kokouksessa.

Kolvasjärven kolhoosin deputaattiryhmä tekee kylässä suurta työtä. Sen työtä vaan tulee käytännöllisesti auttaa selsovetin ja rajonin tpk:n taholta.

I. S.

Alus saatava liikkeelle

Kaupunkisovetin alaisen Petroskoin pelastusaseman laiturissa seisoo toimettomana, jo keväällä remonteerattu, 125-paikkainen moottorialus. Tätä alusta varten on myöskin kiinnitetty täysi miehistö. Aluksen kapteenin ja sen miehistön tehtäviin ei kuulu muu, kuin aluksen katseleminen ja palkan nostaminen, sillä alus seisoo kirjaimellisesti laiturissa.

Kesäkuun 12 päivä sokeain yhdistys pyysi alusta käytettäväkseen, mutta pelastusaseman johtaja Pavlov neuvoi, että käyttäkää laivaa hyväksenne. Kesäkuun 13 p. pyydettiin alusta lasten huviajelua varten, tuntimaksulla, mutta Pavlov taaskin kehoitti turvautumaan laivaan.

Yllämainittu alus viimekesänä välitti matkustajaliikennettä linjalla Petroskoi—Pässinranta—Simnikka ja olisi toivottavaa, että alus täksikin kesäksi kiinnitettäisiin mainitulle linjalle, sillä silloin voisivat työläiset päivälläkin päästä Pässinrantaan, Simnikkaan ja sieltä takaisin.

P.

KUVASSA: Igarkan kaupunkin kirjas totalo (Krasnojarskin aluepiiri). (Sojusfoto.)

TIETYÖT

Tietyövelvollisuuksien täytössä seurattava etumaisten esimerkkiä

Kesäkuun 10 p. mennessä on Prääsän rajonissa tämän vuoden tietyövelvollisuus täytetty 50 prosentilla.

Rajonin parhaat selsovetit ja niiden kolhoosit ovat kunnialla täyttäneet rajonin stahanovilaisten neuvottelukokouksessa ottamansa sitoumuksen tietyötehtävien päättämisestä kesäkuun 20 päivään mennessä. **Metselän** selsovetti täytti kesäkuun 10 päivään mennessä tämänvuoden tietyövelvollisuutensa 100 prosentilla, **Salmenniskan** selsovetti 100 prosentilla, **Tshalkin** selsovetti 100 prosentilla, **Keskesniemen** selsovetti 70 prosentilla, **Säämäjärven** selsovetti 64 prosentilla.

Rajonin kaikki selsovetit eivät kuitenkaan ole omaksuneet tietyövelvollisuuksien suorittamisen tärkeää merkitystä. **Ompa eräitä selsovetteja ja kolhooseja, jotka aliarvioivat tätä tehtävää.** Mainitsemme muutamia selsovetteja ja kolhooseja, **jotka häpeällisen huonosti ovat suhtautuneet** tietyötehtävien täyttämiseen:

Nuosjärven selsovetti **on tähän** mennessä **täyttänyt tietyövelvollisuutensa ainoastaan 19 prosentilla**, **Pyhäjärven** 34 **prosentilla**, **Kangasjärven** 31 prosentilla **ja** **Prääsän** selsovetti **40 prosentilla.** Kolhoosi "Krasnaja Präsha" **ei** ole vielä **alkanutkaan tietyövelvollisuutensa** täyttämistä.

Prääsän rajonin kaikkien kolhoosien ja selsovettien on orientoiduttava parhaimpien mukaan tietyövelvollisuuksien suorittamisessa.

Tietyövelvollisuudet täytettävä asetettuihin määräaikoihin

Aunuksen rajonissa on kesäkuun 10 päivään mennessä täytetty tietyövelvollisuus 35,2 prosentilla. Tähän mennessä ainoastaan **Nurmoilan** ja **Ulvanan** selsovetit täyttivät tietyövelvollisuutensa 100 prosenttisesti.

Rajonin jälellejääneimpiä tietyövelvollisuuksien suorituksessa ovat: **Suurenmäen**, **Mihailovskin**, **Obzhan** ja **Iljinskin** selsovetit. Nämä selsovetit ovat **täyttäneet tietyövelvollisuuksistaan ainoastaan** noin 20 %.

On päätetty kylvötyöt ja **ilmat** ovat hyvät, jotenka nyt **on käytettävä vapaana oleva aika tietyövelvollisuuksien täyttöön. Jokaisen selsovetin ja kolhoosin on seurattava rajonin etumaisten esimerkkiä ja päätettävä tietyövelvollisuudet asetettuihin määräaikoihin mennessä.**

Seurattava etumaisten esimerkkiä

Aunus, 12 p. kesäkuuta. Kesäkuun 4 päivään mennessä **Ulvanan** selsovetti täytti 100 prosenttisesti kuluvan kesän tietyövelvollisuutensa. **Nurmoilan** selsovetti täytti tietyötehtävänsä kesäkuun 10 päivään mennessä.

Tietyövelvollisuuksien täytössä ovat parhaiten kunnostautuneet toverit **Aleksejev, Ivanov** ja **Bogdanova.**

Vaikka mainitut selsovetit ovatkin täyttäneet tietyötehtävänsä, niin siitä huolimatta jatkavat ne edelleen teiden kunnostamistöitä.

I. Tsh.

Povenetsan selsovetin etumaisia

Käppäselän kolhoosi **"Krasnaja Svezda"** (Povenetsan selsovetti), täytti kuluvan vuoden tierakennustyöt.

Kolhosnikat aktiivisesti osallistuivat tierakennustöiden täyttämiseen. Kolhosnikka **V. P. Bogdanov** täytti tierakennustehtävänsä 200 prosentilla, **A. I. Maksimova** 230 prosentilla ja **E. F. Jegarmina** 288 prosentilla.

I. Jegarmin.

Stalinilainen huolenpito ihmisistä

On lämmin kesäkuinen päivä. Ilma on täynnä kesän tuoksua.

Kustpromkozhin arttelissa on juuri päättynyt työpäivä ja joukko työläisiä on tullut lepäämään verstaan puiston vilpoisaan varjoon ja osa punanurkkaan. Levähtäessä luetaan sanomalehtiä ja keskustellaan päivän tapahtumista.

Kustpromkozhin arttelin punanurkka on siisti ja kodikas. Uudet huonekalut välkkyvät auringon säteiden heijastuessa niihin.

Punanurkassa työskentelee näytelmä-, foto-, musiikki- ja sotilaspiiri. Useasti järjestetään punanurkassa illanviettoja, luentoja ja lukutilaisuuksia. Työläiset pitävät punanurkasta, sillä se on todella mallikelpoisessa kunnossa. Klubi on täynnä nuorisoa ja vanhempia työläisiä. Siinä pelataan shakkia ja biljardia sekä luetaan sanomalehtiä. Eräässä huoneessa harjoittelee orkesteri.

Punanurkan aktiivin joukossa on myöskin vanhoja työläisiä, kuten Smirnov ja Shirokov. He myöskin osallistuvat aktiivisesti eri piirien toimintaan.

Hyvin järjestetty punanurkkatoiminta on etupäässä kulttuurityöntekijän tov. Maksimovin ansiota. Hän on työskennellyt verstaalla kolmatta kuukautta, mutta jo nyt on saanut kulttuurityön hyvälle alulle.

Vanhat työläiset muistelivat entisyyttä.

— Ei ennen suutareille annettu arvoa — halveksittiin. Vapahetket vietimme juopotellen. Nyt on asia kerrassaan toisin. Meillä on mahdollisuus opiskella. Nyt on verstaalla paljon työläisiä, jotka opiskelevat korkeatyyppisissä iltakouluissa. Meistä kasvaa tietoisia ihmisiä. Monet meistä opiskelevat lentäjiksi ja parashutisteiksi.

Tämä kaikki on mahdollista ainoastaan meidän maassamme — Stalinilaisen Konstitutsion maassa.

Kirjeenvaihtaja.

Kontupohjan sauna työskentelee huonosti

Kontupohjan saunan työskentely on kesäkuun aikana ollut rikollisen huonoa. Melkein joka toinen päivä on sauna suljettu, ja niinäkin päivinä, jolloin se on auki loppuu vesi kesken kylpemisen. Saunaa ja pesutupaa käyttävä yleisö on kiusaantunut, eikä aiheetta.

Tämä tilanne johtuu pumppuhuoneen huonosta työskentelystä. Jo aikaiseen keväällä on annettu useita huomautuksia laitoksen johtajille pumppuhuoneen koneissa olevista epäkohdista, niin tisurien kuin mekanikkojenkin taholta, mutta näihin ei ole kiinnitetty vakavaa huomiota. Nyt, saunan ollessa koko toukokuun ajan remontissa, olisi ollut hyvä tilaisuus tehdä remontti myös mainitussa pumppuhuoneessa, mutta tämä lyötiin laimin. Ja nyt kun veden kulutus on taas suuri ja paikat epäkunnossa, niin on luonnollista, ettei voida työskennellä normaalisesti.

Asiassa on ilkeä puoli vielä se, että kunnallistrustin johtaja tov. Pjetin hyvin häikäilemättömästi työntää syyn tisurien niskoille.

On aivan välttämätöntä, että asiassa toimitetaan perinpohjainen tutkimus ja vedetään esiin oikea syyllinen.

Aino Forsell.

VIIME TIEDOT

Espanjan rintamilta

(TASS'in kirjeenvaihtajien tie donannoista)

POHJOISRINTAMA

Kesäkuun 18 päivän vastaisena yönä kapinallisten lentokoneet ampuivat Bilbaon rauhallisia asukkaita, joita evakuoitiin kaupungista ja lähetettiin Santanderiin. On paljon kuolleita ja haavoittuneita. Bilbaoon on tehty raivokas ilmahyökkäys. Kapinallisten pudottamia pommeja on osunut sairaaloihin, jotka ovat olleet täynnä sairaita ja haavoittuneita.

Tasavaltalaiset sotajoukot sankarillisesti puolustavat jokaista vaaksaa maata. Useista perättäin suorittamistaan hyökkäyksistä ja pommituksista huolimatta kapinallisten ei ole onnistunut vallata Archandin kukkulaa.

Kesäkuun 18 päivänä kapinallisten hyökkäys jatkui. Kapinalliset hyökkäävät tykistön ja lentokoneiden tukemina. Tasavaltalaiset ovat menestyksellä torjuneet hyökkäykset, pakottaen vihollisen palaamaan alkuperäisille asemilleen.

Parisissa oleva Baskian delegatsio on kesäkuun 18 päivänä antanut seuraavan tiedonannon: "Saksalaisten lentokoneiden suorittama Bilbaon pommitus sytytyspommeilla tulee yhä raivokkaammaksi. Fasistien lentokoneet ovat polttaneet Deuston Nervionjoen oikealla rannalla. Baskian uljaat sotajoukot sankarillisesti puolustautuvat säännöllisiä saksalais-italialaisia armeijoita ja kapinallisia vastaan. Näissä armeijoissa on yli 30 tuhatta italialaista sotilasta. Saksalaiset lentokoneet tuhoavat siviliväestöä, kun taas Bilbaon puolustajilla ei ole riittävää määrä tykistöä eikä lentokoneita. Tästä huolimatta ei vihollisen hirvittävä tuli ole voinut horjuttaa Baskian armeijan taisteluhenkeä. Siviliväestöä evakuoidaan. Fasistiset lentokoneet tekevät öisin hyökkäyksiä Bilbaon ja Santanderin välisten maanteiden yllä, ampuen naisia ja lapsia".

KESKIRINTAMA

Kesäkuun 18 päivänä Tajojoen eteläpuolella tasavaltalaiset sotajoukot suorittivat onnistuneen sotaliikkeen Sierra de Argallanon luona, valloittaen uusia asemia. Vihollinen jätti taistelukentälle 200 kuollutta.

ETELÄRINTAMA

Tasavaltalaiset ovat lujittaneet asemansa, jotka he valloittivat äskettäin Fuenta Ovejunin rajonissa. Tasavaltalaiset sotajoukot ovat saartaneet miltei täydellisesti Fuenta Ovejunin.

Kapinallisten lentokoneet ovat pommittaneet Torredonsemonon, Mantasin ja Escanuelan kyliä. 9 henkilöä on kuollut ja 19 haavoittunut.

BISKAJAN RINTAMA

Tarkoituksella estää naisten, lasten ja vanhusten evakuointia Bilbaosta kapinalliset pommittivat Sandanteriin johtavaa tietä. Pakolaisten joukossa on paljon uhreja.

Bilbaosta saatujen viime tietojen mukaan baskilaiset sotajoukot osoittavat kapinallisille vastarintaa Bilbaosta koilliseen ja itään olevilla rintamaosilla. Baskien sotajoukot tekivät menestyksellisen vastahyökkäyksen kaupungista koilliseen rannikkoa pitkin. Raivoisista hyökkäyksistä huolimatta eivät Santa Marinan ja San-Rocen edustalla olevat kapinalliset ole kyenneet murtamaan tasavaltalaisten linjoja.

ARAGONIN RINTAMA

Ankaran taistelun jälkeen ovat tasavaltalaisten sotajoukot vallanneet Ueskin sektorissa muutamia kyliä ja jatkavat etenemistä.

Itsemurhat fasistisessa Saksassa

Viimeaikoina on Saksan sanomalehdistä kadonnut jäljettömiin tiedot itsemurhista, joita aikaisemmin sanomalehdissä julkaistiin runsaasti. Kuten väitetään, sanomalehdet ovat lakanneet antamasta tietoja itsemurhista päällystön suoranaisesta osoituksesta.

Virallisen viikkotilaston yhteenvetotietojen mukaan itsemurhien lukumäärä jatkuvasti kasvaa. Vuoden 1937 ensimmäisen 20 viikon aikana fasistisen Saksan 58 suuressa kaupungissa on 2.479 ihmistä tehnyt itsemurhan, vuoden 1936 samana kautena — 2.418 ihmistä ja v. 1935 — 2.263 ihmistä.

Yhtä kuvaavia ovat viralliset tiedot kuolevaisuuden kasvusta. Samana kautena on fasistisen Saksan 58 suurimmassa kaupungissa v. 1937 kuollut 100.340 ihmistä, kun v. 1936 kuoli 93.322 ihmistä.

Hintojen nousu Italiassa

Italiassa nousevat hinnat jatkuvasti, alentaen jo ilmankin alhaista väestön laajojen kerrosten elintasoa.

"Gazetta Officialessa" julaistujen virallisten tietojen mukaan ovat jopa tukkuhinnatkin nousseet viime vuoden toukokuuhun verrattuna 16 prosentilla. Todellisuudessa ovat välttämättömyystarpeiden hinnat nousseet paljon enemmän. Viimeaikaisten sotavarustelujen yhteydessä ovat metallin ja metallituotteiden hinnat jyrkästi nousseet. Sanomalehti "Sole" tiedoittaa, että viranomaisten määräyksestä on valuraudan hintoja korotettu 70 liiralla tonnilta, rautaromun — 120 liiralla, rautapeltin — 230 liiralla, erikoisteräksen — 250 liiralla tonnilta.

SSSR ja Latvia

Vuoden 1917 suuri proletaarinen revolutsio julisti Venäjän kansoille itsemääräämisoikeuden aina eroamiseen ja itsenäisen valtion muodostamiseen asti. Nämä prinsiipit tulivat perustaksi Sosialististen Sovettitasavaltojen Liiton ja sen läntiselle rajalle tsaristisen imperiumin kukistuttua muodostuneiden valtioiden keskinäisissä suhteissa.

V. 1920 elokuun 11 päivänä allekirjoitettu Sovettiliiton ja Latvian välinen rauhansopimus sisältää Latvian valtion riippumattomuuden, itsenäisyyden ja suverenisuuden tunnustamisen. Tällä sopimuksella laskettiin luja pohja hyvien naapuruussuhteiden kehittymiselle.

Sovettivallan ja Latvian suhteita, kuten yleensäkin SSSR:n suhteita Baltian maiden kanssa, luonnehtii se, ettei ole riitakysymyksiä.

"Meidän suhteidemme erikoisuus — lausui toveri Litvinov Moskovaan saapuneen Latvian ulkoministerin hra Muntersin kunniaksi lausumissaan tervehdyssanoissa — on siinä, ettei valtioidemme välillä ole minkäänlaisia aluevaatimuksia, tai edes tavottelua, eikä niitä rajakysymyksiä, jotka tavallisesti painavat rajavaltioiden suuren enemmistön keskinäissuhteita."

Ennen Sovettiliiton kansoja yhdisti Latvian kansaan yhteinen taistelu tsarismia vastaan ja nykyään niitä yhdistää yhteinen taistelu rauhan turvaamiseksi.

"Meidän kumpaakin valtiotamme — alleviivasi tov. Litvinov edelleen tervehdyssanoissaan — yhdistää yhteinen pyrkimys rauhaan. Valitettavasti ihmiset alkavat jo olla laskematta vuosia, jotka on kulunut viime maailmansodasta ja alkavat laskea aikaa, joka erottaa meidät tulevasta sodasta, — sodasta, johon kaikki valtiot, tahtoen tai tahtomattaan osallistuvat ja voivat menettää suurempia kulttuurisia ja aineellisia arvoja, kuin koskaan ennen, ja pienet valtiot lisäksi kansallisen olemassaolonsa".

Kuluneiden 17 vuoden aikana rauhan asialle vihamieliset imperialistiset voimat, käyttäen erilaisia poliittisen ja taloudellisen painostuksen metoodeja, ovat moneen kertaan yrittäneet vaikeuttaa ystävyyssuhteiden kehittymistä Sovettiliiton ja Baltianmeren valtioiden välillä. Nämä voimat, avoimesti pyrkien alueellisiin valtauksiin, asettavat, muunmuassa, päämääräkseen Baltianmeren valtioiden, niiden joukossa myöskin Latvian, jolla on keskeinen asema Baltianmeren itäisellä rannikolla, käyttämisen sotakenttänä hyökkäystä varten SSSR:ää vastaan. Siksi ne pyrkivät peloittelemaan näiden maiden yhteiskunnallista mielipidettä levittelemällä satuja vaaroista, jotka muka uhkaavat näitä valtioita "punaisen imperialismin" taholta.

Mutta kaikki nämä yritykset ovat kärsineet vararikon, sillä Latvian kansan laajat kerrokset tietävät, että juuri SSSR muodostaa ratkaisevan rauhantekijän. Latvian kansa pitää arvossa riippumattomuuttaan, se ei ole vielä unohtanut yhteiskunnallista ja kansallista sortoa, johon sen yhteisvoimin alistivat Baltianmaiden paroonit ja tsaarivallan virkailijat. Se on itse elänyt ulkomaiden julman akkupatsiokauden.

Rauhan vihollisten mainittujen hankkeiden vastakohtana on ollut sovettidiplomatian johdonmukainen rauhanpolitiikka. Sovettiliiton pyrkimys turvata Latvian ja Baltianmeren rannikkovaltojen turvallisuus ja rajojen alueellinen koskemattomuus on saanut heijastuksensa monissa kansainvälisissä sopimuksissa, joita on solmittu SSSR:n alotteesta.

Tammikuussa 1929 Sovettiliiton alotteesta Moskovassa allekirjoitettiin pöytäkirja niinsanotun Kellogin paktin, joka julistaa sodan lain ulkopuolelle, voimaanastumisesta. Vuodesta 1932 SSSR:ää ja Latviaa yhdistää hyökkäämättömyyssopimus, jota huhtikuussa 1934 oli ennen määräaikaansa jatkettu enemmäksi kuin 10 vuodeksi (joulukuun 31 päivään 1945 asti). Latvia on myöskin osakas SSSR:n ehdotuksesta Lontoossa v. 1933 solmittuun hyökkäävän puolen määrittelevään sopimukseen.

Samaa rauhan ja kollektiivisen turvallisuuden lujittamisen tarkoitusta palveli Sovettiliiton yhdessä Ranskan kanssa ehdottama idän keskinäisen avun regionaalisen paktin projekti. Tämä projekti kohtasi myötätunnon kaikissa rauhan ystävissä, siinä luvussa myöskin välittömästi siitä intresseerattujen Baltianmeren valtioiden taholta, mutta sen realisoiminen ei tullut toteutetuksi niiden agressiivisten voimien takia, jotka aikaisemmin kieltäytyivät Sovettiliiton esittämästä Baltianmeren valtioiden alueellisen koskemattomuuden ja riippumattomuuden turvaamisen ehdotuksesta.

Rinnan poliittisten suhteiden lujittumisen kanssa suotuisasti ovat kehittyneet myöskin Sovettiliiton ja Latvian yhteydet, jotka säännöstellään v. 1933 solmitulla kauppasopimuksella. Tämä sopimus antoi edellytykset tavaranvaihdon edelleen laajentamiselle kummankin valtion välillä kummallekin maalle edullisilla ehdoilla.

Latvian ulkoministerin ensimmäisessä virallisessa vierailussa maamme laaja yhteiskunnallisuus näkee Latvian taholta uuden tahdonilmauksen kehittää ja syventää ystävällisiä naapuruussuhteita Sovettiliiton kanssa.

A. Popov.

("Pravda" 16—VI—1937.)

KUVASSA: Espanjan jalkapallojoukkue Valkovenäjän-Baltian asemalla Moskovassa. Sojuzfoto.

Rahvas pruazhniekal otettih vastah oma Konstitutsie

Spasskaja-Guba (Telefonuamyö) 18 päivy Karjalan suuri pruazhnikku, pruazhnikku kuduannu Karjalan rahvas otettih vastah Karjalan Konstitutsiedu, kudai vaste hyväksyttih XI tshrezvytshainois sjiezdas. Spasskajan lähizien kolhozoin kolhozniekat, Spasskoin guban ruadajat i sluuzhijat kerävyttih 4 tshuasun aigah päiviä miitingal, shtobi sanuo oma mieli Karjalan Konstitutsies.

Miitingäl oli ymbäri 500 hengen. Vesseläs menetti aijan Spasskaja-Guban rahvas miitingän jälles. Nengoizet miitingat oldih rajonan kaikis seljsovietois.

* * *

Aunus. (Telefonuamyö) Nuoret i vahnat kaikin, Aunukses pruaznuidih suurdu omien voittoloin pruazhniekkua.

Miitingal oli ymbäri 3.000 hengen. Kaikel rahvahal oli pruazhniekku nastrojeenie, vessely nastrojenie. Hyö otettih vastah Karelien Konstitutsiedu.

Miitingal lausuttih omat mielet kolhozniekat, utsheniekat, sluuzhija i muut.

Kolhozan "Plamja" kolhozniekku-brigadieru tov. Petrov sanoi:

— Myö otammo vastah Konstitutsiedu kuduas on kirjutettu meijän suavutukset. Tämä Konstitutsie andau meil vie suurembat voitot. Spassibo partiel i praviteljstval, spassibo tov. Stalinal nengoizes Konstitutsies.

7 kluasan utshennitsu Pannijeva sanoi:

— Konstitutsie andoi meil pruavon obrazovanieh. Se on suuri dielo i kalliz meijän nuorizol. Minä opastun 7 kluasas rubien jatkamah opastustu, a sih nygöi minul on kai vozmozhnostit.

* * *

Vieljärvi. (Telefonuamyö) Vieljärves miitingal oli piäl 400 hengen. Miitingan jälles oli massovoi guljanie, tantsit, igrat, kino, detskoi spartakiadu.

Oldih organizuidu sorevnovaaniet velosipiedoil, kudualois utshastvuitshi 8 hengie. Enzimäizen tilan sorevnovanies sai Krivorutshko. Häi ajoi 12 km. 28 minuutas. Toizen tilan sai Korpov — aigu 30 minuuttua.

Miitingat oldih seljsovietois Nälmärven, Saarimäen, Kolatseljgän, Shekkilän kus utshastvuitshi 1076 hengie.

* * *

Priäzhy. (Telefonuamyö) Kaunis 18 päivy Priäzhy ukrasittu lozungoil kuduat ollah kirjutettu karjalan, venjan i suomen kielil.

Lozungat jo sanottih mi pruazhnikkoi oli.

4 tshuasun aigah kerävyttih rahvas miitingal kluubah lähil 500 hengie. Tuldih kai äski kaikis Priäzhän seljsovietan kolhozoispäi.

Miitingal vystupaidih monet i sanottih oma mieli Konstitutsies.

Stahanovtsu kyndäjy Melentjev sanoi kui häi sai hyvät rezuljtuatat kyndäkses i samal kutshuu kaikkie ruadamah muga kui häi.

— Konstitutsie — sanou häi — vooruzhi i objazuitshou meidy hyvin ruadamah.

Miitingan jälles oli tantsit, igrat, kino.

Vesseläshti meni pruazhniekku i rajonas. 12 seljsovietas utshootvuitshi 2200 hengie.

* * *

Medveshyky (Telefonuamyö). Miitingal oli piäl 3.000 hengen. Vessely i bodroi oli nastrojenie rahvahal tälpäiväl. Miitingat oldih kaikis seljsovietois.

* * *

Kondupohja (Telefonuamyö). Miitingal, kudai oli organizuidu Konstitutsien tshestikse, kezäteatran edeh tuli ymbäri 4.000 hengie.

Miitingan avai raikoman sekretari Shereshkov. Hänen jälles vystupaidih utshiitelj, lesorubat — stahanovtsat.

Lesoruubu-stahanovtsu — Anderov G. I. kudai utshastvuitshi 1905 revoljutsies, häi raskazhi endisty elost i nygöisty. Kosketteli Konstitutsien punktua kus sanotah vahnoin obespetshimizes.

— Myö olemmo obespetshittu vahnuuden ajakse. Minägi nygöi polutshin penzien. Ei side ollu endizel aijal.

Suksitehtaan työläiset tervehtivät Karjalan ASSR:n Konstitutsiota

Kesäkuun 19 päivänä Suksitehtaan kolmisatainen työläiskollektiivi kokoontui lausumaan ihastuksensa Karjalan ASSR:n Konstitutsion hyväksymisen johdosta.

Päätöksessään työläiset ilolla tervehtivät Karjalan ASSR:n Konstitutsiota, jossa ensimmäisen kerran Karjalan kansan historiassa lainsäädännöllisesti vahvistetaan ne voitot, jotka Karjalan työtätekevät ovat saavuttaneet Venäjän proletariaatin aktiivisella tuella ja kommunistisen puolueen johdolla.

Kirotut kansan viholliset, fasistien agentit, spionit ja isänmaanpetturit hautoivat aikeita ulkomaisten fasistien avulla anastaa SSSR:n työtätekeviltä työtätekevien parhaimpien poikien verellä ostetut oikeudet, iloisen elämän. Mutta he pettyivät laskelmissaan. Mainehikas vallankumouksemme voittojen vartija — Sisäasiain kansankomissariaatti toveri Jezhovin johdolla, on paljastanut noiden roistojen hankkeet ja proletaarinen oikeus on antanut heille ansioittensa mukaan.

Vastaukseksi SSSR:n Korkeimman Oikeuden erikoistuomioistuimen päätökseen me lupaudumme kohottamaan valppauttamme, parantamaan Osoaviahimin työtä ja työläisten sotilaskasvatusta, ollaksemme joka hetki valmiit ase kädessä puolustamaan sosialistista isänmaatamme.

Lämmittäköön Karjalan kansan Konstitutsio sydämiämme ja kannustakoon meitä yhä suurempiin voittoihin sosialistisen rakennustyön rintamalla.

Eläköön Stalinilainen Konstitutsio ja sen luoja, kansojen suuri johtaja toveri Stalin!

* * *

Kokous velvoitti tehdaskomitean järjestämään opiskelupiirejä Karjalan ASSR:n Konstitutsion tutkimista varten.

ULKOMAALAISET SANOMALEHDET MOSKOVA—POHJOISNAPA—POHJOIS-AMERIKAN LENNOSTA

Tavaton mielenkiinto Yhdysvalloissa

New York, 19 kesäk. (TASS). Tiedonannot Sovettiliiton sankarien Tshkalovin, Baidukovin ja Beljakovin keskeytymättömästä lennosta Moskova—Pohjoisnapa—Pohjois-Amerikka herättää Yhdysvalloissa tavattoman suurta mielenkiintoa. Sanomalehdet julkaisevat huomattavalla paikalla ja suurin otsikoin lentoa koskevat informatsiot ja kirjoitukset, liittäen mukaan kuvia ja karttoja lentoreitistä. Sanomalehdet korostavat Tshkalovin, Baidukovin ja Beljakovin sankaruutta ja taitoa, jota he osoittivat arktisella lennollaan Moskova—Uddin saari. Myöskin merkitään tämän lennon tavattoman suuri merkitys lentoyhteyden kehittämismahdollisuudelle SSSR:n ja Yhdysvaltojen välillä Pohjoisnavan kautta. Vieläpä SSSR:lle vihamielinen Herstin lehdistökin on pakotettu antamaan tunnustuksen sovettilentäjien taidolle ja kokemukselle ja merkitsee lennon suuren merkityksen. Kaikki Yhdysvaltojen suurimmat radioasemat antavat tietoja lennosta.

Washington, 19 kesäk. (TASS). Tshkalovin, Baidukovin ja Beljakovin keskeytymättömälle lennolle antavat apua Yhdysvaltojen säätietotoimistot, kauppailmalaivaston palvelustoimisto ja muut hallituksen järjestöt. Yhdysvaltojen armeijan signalisointiasema Seattlessa kerää meteorologisia tietoja Alaskasta, Kanadasta ja Yhdysvalloista ja tiedottaa ne lentokoneen "ANT-25" miehistölle. Useat radioasemat ottavat samanaikaisesti vastaan lentokoneelta "ANT-25" lähetetyt radiotiedot.

Englannin lehtien suuri huomio

Lontoo, 19 kesäk. (TASS). Kaikki sanomalehdet julkaisevat näkyvällä paikalla tiedot sovettilentäjien lennon kulusta Moskovasta Yhdysvaltoihin. Tänä aamuna tietotoimisto Reuter antoi iltalehtiä varten erikoisbulletinin, joka sisältää Moskovasta ja New Yorkista saapuneita telegrammeja, joissa yksityiskohtaisesti kuvataan lentoreitti ja annetaan tietoja miehistöstä, kuvaten samalla tämän miehistön arktista lentoa viime vuoden elokuussa.

Koko maa tervehtii ehdotusta SSSR:n puolustuslainan liikkeellelaskemisesta

KOKO KANSAN TAHTO

Revolutsion rautaisen marsalkan Klimentij Jefremovitsh Voroshilovin synnyinkaupungissa, ordenilla palkitussa Voroshilovgradissa, rautatieläisten ehdotus on otettu vastaan erikoisella innostuksella. Sankarin kotikaupungin koko väestö, sankarin, joka on kirjoittanut paljon kirkkaita sivuja kansalaissodan ja Donbassin valkobandiiteilta sankarillisen puolustuksen historiaan, tervehtii ehdotusta ja kääntyy hallituksen puoleen pyynnöllä kiirehtiä lainan liikkeellelaskemista.

Stalinon, Ordzhonikidzen, Magejevkan, Voroshilovskin, Mariupolin, Konstantinovkan ja Kramatorskin metallurgisen teollisuuden työläiset ovat liittäneet äänensä pyyntöön lainan liikkeellelaskusta ja ilmoittavat, että he voimistavat taisteluaan metallista ja kykenevät antamaan riittävästi terästä maapuolustukseen.

Koko Donbassi äänestää SSSR:n puolustuslainan nopean liikkeellelaskun puolesta.

ME SUOJELEMME MAATAMME

Tbilisin kaikissa tehtaissa ja tuotantolaitoksissa on pidetty lukuisia miitinkejä. Kudrjatshevin nimelle omistetun silkinkudontatehtaan puolitoista tuhantinen kollektiivi ilmoittaa:

"Kokonaisuudessaan hyväksymme SSSR:n Korkeimman Oikeuden langettaman tuomion. Vastaukseksi vihollisen yrityksiin me yksimielisesti pyydämme Liiton hallitusta laskemaan liikkeelle lainan meidän maamme puolustuskuntoisuuden lujittamiseksi".

KUNNIA NKVD:LLE

Izhoran tehtaan kaikilla osastoilla on pidetty väkirikkaita miitinkejä, joissa on käsitelty rautatieläisten ehdotusta sovettien maan puolustuslainan liikkeellelaskemisesta. Hyväksymässään päätöslauselmassa izhoralaiset ilmoittavat:

— Mainehikas NKVD paljasti fasismin spionikoplan. Sovettioikeus täytti sovettikansan tahdon. Villiytyneet kansan petturit on ammuttu. Kas siksi niin vimmatusti ulvovat vihoissaan fasististen vakoilujärjestöjen isännät, kapitalistit ja niiden lehdistö.

Meidän rakastetun sosialistisen synnyinmaamme mahdin, mainehikkaan ja voittoisan Punaisen Armeijamme lujittamiseksi lainan liikkeellelaskeminen on sovettien maan arvonmukainen vastaus fasistiselle vakoilulle.

Antaa kapitalistien, fasistien, jotka intohimoisesti pyrkivät sovettivallan tuhoamiseen ja Espanjan kansan verivirtoihin hukuttamiseen, vielä kerran tuntea meidän voimamme.

LAINAN SYNNYINMAAMME MAHDIN LUJITTAMISEKSI

Koko Leningradin alueen työtätekevät lämpimästi tervehtivät rautatieläisten kutsua SSSR:n puolustuslainan liikkellelaskemisesta. Kaikissa tehtaissa pidetään valtavia miitinkejä, joissa hallitusta kehoitetaan kiirehtimään lainan liikkeellelaskua. Skorohodilaisten päätöslauselmassa sanotaan:

— Me "Skorohodin" työläiset tulisesti pyydämme hallitustamme kiirehtimään erikoisen lainan liikkeellelaskua, lainan, josta tulot menevät maamme puolustuskuntoisuuden lujittamiseen. Tietäkööt fasistit, että armeija, joka suojelee sosialismin voittoja, armeija, jota tukee 170-miljonainen vapaa kansa, armeija, joka on Leninin ja Stalinin luoma — on voittamaton.

PUOLUSTUSLAINA LUJITTAA PUNAISTA ARMEIJAA

Mytischinskin vaunurakennustehtaan eri osastoissa on pidetty lukuisia miitinkejä rautatieläisten alotteen johdosta. Pajaosaston työläinen tov. Dydko ilmoitti:

— Me suuntaamme kaikki pyrkimyksemme ja voimamme meidän mainehikkaan Punaisen Armeijamme lujittamiseen. Joka päivä tulemme auttamaan NKVD:n elimiä maskeerautuneiden fasismin agenttien paljastamisessa. Lainan liikkeellelasku lujittaa synnyinmaame puolustuskuntoisuutta ja on se mainio työtätekevien vastaus sodanlietsojien juoniin.

— Meidän rakkaalla Punaisella Armeijallamme, — sanoi stahanovilainen tov. Lepehik, — tulee olla kaikkein ajanmukaisin aseistus maamme puolustusta varten.

"Me pyydämme hallitusta — sanotaan lukuisissa miitingeissä hyväksytyssä päätöslauselmassa — kiirehtimään SSSR:n puolustuslainan liikkeelle laskemista, lainan, joka yhä enemmän lujittaa meidän Punaisen Armeijamme ja laivastomme taistelumahtia".

Arkkitehtien ensimmäinen yleisliittolainen edustajakokous

Kesäkuun 18 päivänä arkkitehtien edustajakokouksessa jatkui Liittotasavaltojen edustajien selostukset sovettiarkkitehtuurin tehtävistä. Ensimmäisenä esiintyi Kazakhian SSR:n edustaja arkkitehti T. Basenov. Hän kertoi Kazakhian kansallisen arkkitehtuurin tehtävistä. Suuri sosialistinen revolutsio on perinpohjin muuttanut Kazakhian väestön elämänehdot. Uudet kaupungit kasvavat nopeasti. Mutta niiden rakentamisessa on tehty joukko virheitä. Asuinrakennukset rakennettiin liian tiheään. Nyt on Kazakhian arkkitehtien edessä tehtävä korjata nämä virheet.

Tämän jälkeen teki selostuksen Gruzian SSR:n edustaja arkkitehti M. Shavishvili. Hän puhuu siitä, että Gruzia nopeasti muuttaa ulkonäkönsä. Suoritetaan suurta työtä Tbilisin rekonstruoimiseksi. Rakennetaan suurta määrää kurortteja eri puolille tasavaltaa.

Tämän jälkeen annetaan puheenvuoro ranskalaiselle arkkitehdille F. P. Jourdenille. Salissa olijat lämpimästi ottavat vastaan vieraan. Jourdenin puhe usein keskeytetään voimakkain suosionosoituksin. Hän puhui, että hän tunsi suurta onnea saadessaan kutsun osallistua tähän edustajakokoukseen. Ulkomaalaisen delegatsion nimessä hän kiitti sovettiystäviä, jotka olivat kutsuneet heidät. Edelleen hän puhuu siitä, että sosialismin viholliset ovat aina koettaneet olettaa sosialistisen järjestelmän kasarmiksi tai luostariksi, jossa kaikkien on oltava samaa kokoa ja kaikkien yhdessä käytettävä samaa hammasharjaa. Te olette koko maailman edessä kumonneet tämän tyhmän karrikatuurin. Te rakennatte kaupunkeja, joissa vapaasti kehittyy elämä.

Todennäköinen sää tänään

Pohjois-Karjalassa lämpömäärä yöllä +5°—+10° ja päivällä +5°—+20°. Keski- ja etelä-Karjalassa — yöllä +7°—+12° ja päivällä +20°—+25°. Vaihteleva pilvisyys, ilman sateita. Heikko kaakkoistuuli.

Vastaava toimittaja
K. VENTO

Kesäkuun 21 päivänä kokoontuvat Petroskoin kaupunkisovetin sektsioiden pleenumit kello 7 illalla

1. **Teollisuussektsia** kokoontuu kaupunkisovetissa, huone N:o 13. Päiväjärjestys: Teollisuussektsian toimintaselostus.
2. **Kauppasektsia** kokoontuu Talonpojan kodilla. Työjärjestys: Leipätehtaan työstä leivän, pullan ja kondiittorituotteiden valmistamisen alalla.
3. **Yhteyssektsia** kokoontuu Yhteyshallinnon punanurkassa, Dzherzhinskin katu 7. Työjärjestys: Valitsijain nakaasien täyttämisestä yhteys- ja radiokysymysten alalla.
4. **Finanssisektsia** kokoontuu Kaupunkisovetin salissa. Työjärjestys: Kaupungin säästökassan työstä.
5. **Kunnostamissektsia** kokoontuu Kunnallisosaston huoneustossa, Pieni Mäenrinnekatu N:o 5/21. Työjärjestys: Kunnostamissektsian toimintaselostus.
6. **Terveydenhoitosektsia** kokoontuu Ylioikeuden salissa (Lokakuun 25 päivän tori). Työjärjestys: Taistelusta lastentauteja vastaan.
7. **Maanpuolustussektsia** kokoontuu Kaupunkisovetissa, huone N:o 7. Työjärjestys: Maanpuolustussektsian toimintaselostus.
8. **Transporttisektsia** kokoontuu kesäkuun 23 päivänä. Työjärjestys: Petroskoin aseman asutuskeskuksen asuin- ja kunnallisrakennustoiminnasta ja asutusalueen kunnostamisesta (kokoontumispaikasta ilmoitetaan myöhemmin).
9. **Asuinrakennus- ja kunnallissektsia** kokoontuu kunnallisosaston huoneustossa, Pieni Mäenrinnekatu N:o 5/21. Työjärjestys: Valitsijain nakaasien täyttämisestä asuinrakennus- ja kunnallistalouden rakennustöiden alalla.
10. **Esikaupunkitalouden sektsia** kokoontuu Kaupunkisovetin huoneustossa, huone N:o 1. Työjärjestys: Kevätkylvökamppailun yhteenvedoista sovhooseissa N:o N:o 1 ja 2.
11. **Kulttuurirakennustyön sektsia** kokoontuu I keskikoululla. Työjärjestys: Sektsian pleenumin päätöksen, toukokuun 19 päivältä, täyttämisestä koulujen valmistautumisesta uuteen oppivuoteen.

Yhteiskunnallisen huollon-, vallankoumouksellisen laillisuuden- ja lukutaidottomuuden likvideeraamissektsioiden pleenumien kokoontumisesta tullaan ilmoittamaan erikseen.

Kaupunkisovetti.

TOIMITUKSEN TELEFOONIT: Vastaava toimittaja 7-90. Vastaavan toimittajan sijainen ja toimitussihteeri — 7-90. Osastojen johtajat — 7-23. Karjalan kielisen materiaalin toimittaja, kirjeenvaihto-osasto ja asioidenhoitaja — 479. — Kirjaizien osasto i karjalankielizen materjualun redaktor — 479. ТЕЛЕФОНЫ РЕДАКЦИИ: ответственный редактор — 7-90, заместитель ответств. редактора и ответственный секретарь — 7-90. Зав. отделами — 7-23. Отдел писем и редактор материала на карельском языке — 4-79.
TOIMITUKSEN OSOITE: — АДРЕС РЕДАКЦИИ: АКССР — Петрозаводск, Пушкинская 7. ИЗДАТЕЛЬСТВО Карельского Обкома ВКП(б), адрес: АКССР Петрозаводск, Пушкинская 7, комн. № 304, тел. 517. Отдел об'явлений — 1-68. — Типография им. Анохина АКССР, гор. Петрозаводск, Пушкинская 7. Уполномоч. Главлита Карельской АССР № А-901 Заказ № 2082 Тираж 6740